

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

TOIMINTA- JA TALOUS- SUUNNITELMA VUOSILLE 2006-2009

Helsinki
14.9.2004

SISÄLLYSLUETTELO

1. PRH:n toiminta-ajatus ja visio	3
2. PRH-strategia 2004 -	4
3. Toimintasuunnitelmat 2006-2009.....	7
3.1 Toimintasuunnitelmat BSC-jaotuksella.....	7
3.2. Hallinto.....	8
3.3. Yritys- ja yhteisölinja.....	12
3.4. Yhdistysasiat.....	15
3.5. Patentti- ja innovaatiolinja.....	17
3.6. Tavaramerkki- ja mallilinja.....	19
3.7. Toimintasuunnitelmien tunnusluvut 2006-2009.....	22
4. Talous ja menokehysesitykset 2006-2009.....	26

LIITTEET

LIITE 1:	Arviot tuloista ja menoista 2006-2009
LIITE 2:	Arviot tuotoista ja kustannuksista 2006-2009
LIITE 3:	Tulosbudjettilaskelmat 2003-2009
LIITE 4:	BSCnet -sovellus

1. PRH:n toiminta-ajatus ja visio

Toiminta-ajatus

Teollisoikeuksien ja yritys- ja yhteisötoiminnan asiantuntijaorganisaationa PRH edistää ja kehittää yrittäjyyttä, innovatiivisuutta ja yhteisöllistä toimintaa Suomessa ja kansainvälisesti.

PRH vaalii henkistä pääomaa ja tukee teknistä ja taloudellista kehitystä varmistamalla sen, että

- yritykset, yhdistykset ja säätiöt voivat toimia oikeudellisesti maassamme
- keksijät, tutkijat, tuotekehittäjät, valmistajat ja markkinoijat voivat saada patentin, tavaramerkin, mallioikeuden tai muun teollisoikeudellisen suojan
- suomalaisten edut turvataan kansainvälisesti

PRH-tieto ja neuvonta on luotettavaa ja nopeasti saatavissa.

Visio 2008

Luovuus, osaaminen, yrittäjyys ja yhteistoiminta ovat asiakkaittemme menestystekijöitä ja maamme teknisen, taloudellisen ja henkisen kehityksen ja hyvinvoinnin perusta.

Asiakkaamme luottavat palvelumme oikeusvarmuuteen, yhdenvertaisuuteen ja kansainvälisesti kilpailukykyiseen laatuun ja pystyvät toimimaan PRH:n kautta täysipainoisesti myös kansainvälisessä innovaatiojärjestelmässä ja yritystoiminnassa.

Palvelumme on nopeaa, joustavaa ja helposti käytettävissä PRH-Innotalossa, alueellisissa palvelupisteissä ja tietoverkoissa.

Olemme Suomen osaavin ja ystävällisin henkilökunta. Kunnioitamme toisiamme, olemme avoimia ja uudistumme jatkuvasti.

2. PRH-strategia 2004 -

Toimintaympäristön muutos

Yritykset, yhteisöt ja kansalaiset hyödyntävät PRH:n palveluita hakiesaan uusia liikeideoita ja markkinoita tai kehittäessään yhteistyötään ja organisaatioitaan. Tämä tapahtuu yhä suuremmassa määrin kansainvälistyvässä toimintaympäristössä, jossa henkisen omaisuuden arvo lisääntyy jatkuvasti siirryttäessä kohti Knowledge Based Economy –termillä luonnehdittua talouksien kehitysvaihetta.

Teollisoikeuksien alueella PRH toimii yhä kiinteämpänä osana eurooppalaisia ja globaaleja järjestelmiä. Euroopan patenttiorganisaation EPOn palvelut vähentävät patenttien myöntämistä PRH:n toimesta. Suunnitella oleva EU:n yhteisöpatentti voi alkaa vaikuttaa saman suuntaisesti jo suunnitelmakauden lopulla. Toisaalta PRH:n hyväksyminen kansainväliseksi tutkivaksi patenttiviranomaiseksi (PCT) korvaa menetettyä palveluiden kysyntää ja luo uusia mahdollisuuksia.

Euroopan yhteisön tavaramerkkijärjestelmän vakiintuminen merkitsee sitä, että PRH toimii todellisessa kilpailutilanteessa EU-viraston OHIM:in kanssa. Yhteisön mallioikeusjärjestelmän voimaantulo on vähentänyt mallien kansallisen myöntämisen ja selvästi aikaisempaa alemmalle tasolle. Toisaalta yhteismarkkinoita huomattavasti suppeammilla markkinoilla toimivien PK-yritysten kiinnostus teollisoikeudelliseen suojaamiseen ja tavaramerkkien hyödyntämiseen voi lisääntyä.

Yhtiölainsäädäntö kehittyy vastaamaan yritystoiminnan kansainvälistymisen vaatimuksia, mutta yritysten ja muiden yhteisöjen perusrekisteröinti säilyy kansallisena toimintana. Sen sijaan tarve ja mahdollisuudet kansainväliseen yrityksiä koskevaan tietopalveluun kasvavat. Toimintaympäristön muutoksessa PRH:n valvontafunktio on tullut tärkeämmäksi. Sekä PRH:n omille, että eurooppalaisen tietopalvelun EBR:n kautta toteutettavalle tietopalvelulle riittää kysyntää.

Kansalaisvaikuttamisen ja yhdistystoiminnan perinteet ja muotoutuminen vaihtelevat huomattavasti EU:n piirissä historiallisista syistä johtuen. Kansalaisyhteiskunnan kehitystä Euroopassa on syytä seurata tarkkaan.

Hallintoon kohdistuu suuria poliittisia paineita virastojen, niiden osien tai palveluiden hajauttamiseksi maakuntiin. PRH:n on reagoitava huolellisesti alueellistamisesityksiin, jotta viraston osalta päätökset vastaisivat asiakaskunnan etuja ja sijaintia. Palveluteknologian edellytyksiin liittyvät muutokset jatkuvat. Yhteispalvelupisteet ja tietoverkot parantavat edelleen PRH:n palveluiden nykyäänkin jo hyvää saavutettavuutta alueilla.

Strategiassa 2004 – PRH:n päätavoitteena on, että PRH:n asiakkaat pystyvät toimimaan täysipainoisesti muuttuvassa toimintaympäristössä. Ky-

symys on niiden kilpailukyvvystä globaalitaloudessa ja siitä, että PRH:n tarjoamat ja välittämät palvelut sekä tiedot voivat hyödyttää niitä vastaisuudessa entistä enemmän maamme teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämässä.

Tasapainoisen strategian eri näkökulmista tarkastellen PRH:n yleisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat seuraavat:

Vaikuttavuus ja palvelukyky

- PRH pitää aktiivisesti yllä suomalaisen asiakkaan tarpeiden tunte-
musta ja kehittää sidosryhmäsuhteiden hallintaa.
- PRH pyrkii siihen, että kansainvälisen yhteistoiminnan (EU, EPO, OHIM, EBR, WIPO ja WTO) merkitys tunnetaan hyvin suomalais-
ten yritysten, keksijöiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa.
- PRH tarjoaa viraston hallussa olevia tietovarannon nykyistä tehok-
kaammin tukemaan tuotekehittelyä ja alan päätöksentekoa niin julki-
sella kuin yksityiselläkin sektorilla. PRHn kehittää rooliaan tiedon
jakajana neuvontaa, tietopalveluita ja viestintää vahvistamalla. Sa-
malla se arvioi, voitaisiinko viraston yhteyteen perustaa tutkimusyk-
sikkö edistämään tietojen hyödyntämistä.
- PRH on mukana toiminnoissa, jotka liittyvät yliopistojen ja yritysten
yhteistyöhön innovaatioiden ja tuotekehittelyn alueella. PRH tukee
tavoitteena olevaa keksintöjen suojaamisen parantamista, johon hal-
litus pyrkii selkeyttämällä yliopisto-, korkeakoulu- ja työsuhtekek-
sintöjen omistusoikeutta.
- PRH ottaa huomioon viraston toimialaan läheisesti liittyvät hallitus-
ohjelman tavoitteet osaamisen, yrittäjyyden ja muiden kasvun edelly-
tysten vahvistamiseksi. Painottamalla tutkimuksen ja tuotekehittelyn
edistämistä hallitus huolehtii Suomen kilpailukyvvystä. PRH varautuu
panostamaan niihin samoin kuin yrittäjyyden politiikkaohjelma-
hankkeeseen muun muassa kaupparekisterin palveluita parantamalla.
PRH jatkaa yhteistyötä alueilla toimivien innovaatio-
organisaatioiden kuten TE-keskusten toiminnan kehittämiseksi, mikä
sekin on tavoitteena hallitusohjelmassa.
- Yhdistysrekisterin toimintoja ja sidosryhmäsuhteita kehittämällä
PRH osaltaan auttaa purkamaan kansalaistoiminnan esteitä ja vahvis-
tamaan kansalaistoiminnan edellytyksiä hallitusohjelman tavoittei-
den mukaisesti.
- PRH laajentaa sähköistä asiointiaan johtokunnan marraskuussa 2002
hyväksymän strategian mukaisesti, ja varautuu tarkistamaan sitä olo-
suhteiden muuttuessa muun muassa hallitusohjelmassa mainittujen
vauhdittavien toimenpiteiden johdosta.
- PRH:n valvontatoimintaa tullaan kehittämään yhteistyössä muiden
viranomaisten kanssa.

Resurssien hallinta ja talous

- Kysyntäennusteet, jotka perustuvat toimintaympäristön kehityksen
arvioon, ovat osuvia ja tarjoavat luotettavan lähtökohdan kaikelle re-
sursoinnille ja budjetoinnille.

- Palveluiden maksujärjestelmä ja kustannuslaskenta toteutetaan suori-teryhmäkohtaiseen hinnoitteluun perustuen ottaen huomioon netto-budjetoinnin yhteydessä hyväksytyt periaatteet.
- Tietojärjestelmien uudistaminen ja muut suuret hankkeet perustuvat vaihtoehtojen kustannus-hyötyarvioihin ja investointilaskelmiin.
- Uusi palkkausjärjestelmä pystytään toteuttamaan hallitusti taloudellisten kehysten puitteissa.

Prosessit ja rakenteet

- PRH osallistuu aktiivisesti WIPOn, EU:n, EPO:n ja OHIMin piirissä tapahtuvaan patentteja, tavaramerkkejä ja mallioikeuksia koskevien uudistusten valmisteluun niin, että Suomen ja suomalaisen asiakkaan edut tulevat otetuiksi huomioon järjestelmien toteutuksessa.
- PRH on aktiivinen valmisteltaessa merkitykseltään kasvavan yhtiölainsäädännön uudistuksia maamme valtionhallinnossa ja sidosryhmien piirissä.
- PRH hyödyntää toiminnan ja johtamisen kehittämisessä eurooppalaisia EFQM-laatupalkintokriteerejä, jotka on kehitetty tukemaan organisaation kilpailukykyä sen toimialoilla.
- PRH parantaa tietohallintoprosessien hallintaa ja yleistä johtamista, oman panoksen vahvistamista tietojärjestelmien määrittelyssä ja konseptien kehittämisessä, projektien hyvää käytännön hallintaa ja alan palveluiden hankintojen parempaa osaamista kaikkialla PRH:ssa. Tämä koskee sekä sähköistä asiointia että operatiivisten tietojärjestelmien uudistamista. Suunnittelun ja toteutuksen on oltava toiminta- ja asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta.

Osaaminen ja uudistuminen

- PRH on kilpailukykyinen työnantaja, jonka palvelukseen kyvykkäät henkilöt mielellään hakeutuvat.
- Kehityskeskustelut ovat käytäntönä vakiintuneet, ja niitä käydään kattavasti. Henkilöstö on tyytyväinen toimenkuviinsa ja niiden tarjoamiin kehittymisnäkömiin.
- Asenteet henkilöstön jatkuvaa koulutusta ja itsensä kehittämistä kohtaan ovat myönteiset ja se näkyy resursoinnissa.
- Johdon ja esimiesten valmennuksessa erityisiä alueita ovat esimiestyö innovatiivisen johtamisen mallin pohjalta, strategia ja tietotekniikka.
- Suurten ikäluokkien eläköityessä varmistetaan heidän ns. hiljaisen osaamisensa säilyminen talossa.
- Johtaminen ja toiminta PRH:ssa perustuvat johdon ja henkilöstön yhteisesti sopimiin arvoihin, jotka osaltaan tukevat työssä jaksamista.

3. Toimintasuunnitelmat 2006-2009

3.1. Toimintasuunnitelmat BSC -jaotuksella

PRH:n toiminta- ja taloussuunnitelma 2006-2009 on laadittu BSC-tuloskorttien (Balanced Score Card) jaotuksen mukaisesti niin virastotason strategian kuin linjojen ja yksiköiden toimintasuunnitelmienkin tasolla. Tavoitteena on saada TTS tasapainoon seuraavien neljän näkökulman suhteen:

- Vaikuttavuus ja palvelukyky
- Prosessit ja rakenteet
- Resurssien hallinta ja talous
- Osaaminen ja uudistuminen

BSC-lähestymistapaa sovellettaessa määritetään kuhunkin näkökulmaan liittyvät kriittiset menestystekijät, joissa tulee erityisesti onnistua visiota toteutettaessa. Kriittiset menestystekijät valitaan useaksi vuodeksi, ja siksi ne sopivat hyvin TTS-aikajänteeseen. BSC-ajatteluun kuuluvat lisäksi kriittisen menestystekijöiden onnistumisen kriteerit, mittarit ja mitattavat lyhyen ajan tavoitetasot. Ne vastuutetaan linjaorganisaation yksiköille tai projekteille tai yksittäisille henkilöille.

BSC-ajattelun omaksuminen valtionhallinnon yleisiä suosituksia noudattaen alkoi PRH:ssa vuonna 2000 strategiaprosessin ja johtamisen uudistustyön yhteydessä.

BSC:n tapaan virastojen ja laitosten arviointi ja itsearviointi Euroopan laatupalkintokriteereillä EFQM kuuluu hallinnon yleisiin kehittämistavoitteisiin. PRH:ssa 2003 suoritettu itsearviointi on otettu huomioon strategisessa suunnittelussa tällä TTS-kierroksella.

BSC ja EFQM tukevat toisiaan PRH:n johtamisessa ja strategian luomisessa: BSC:llä strategiatyön ja johtamisen apuvälineenä ajetaan takaa muutosta vision suuntaan. EFQM:llä taas arvioidaan sitä, miten kyvykäs - ”kilpailukykyinen” - organisaatio tässä suhteessa on.

Luvuissa 3.2.-3.6. linjat ja yksiköt arvioivat toimintaympäristönsä muutosta ja määrittelevät toiminnan onnistumisen kriittiset menestystekijät. Tulohajauksen perinteiset tuottavuus, käsittelyajat ja taloudellisuus kuuluvat kriittisten menestystekijöiden mittareihin, ja niitä koskevat suunnitelmat käsitellään luvussa 3.7 BSC-jaotuksella.

Liitteessä 3 esitellään PRH:ssa toteutetun BSCnet-tietojärjestelmän käyttöä strategian apuna.

3.2. Hallinto

PRH:n hallinto vastaa viraston suunnittelutoiminnoista ja kehittämisestä, taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta, yleishallinnosta, kansainvälisistä ja lakiasioista, viestinnästä sekä tietohallinnosta.

Muuttuvassa toimintaympäristössä PRH:n menestystekijöiden hallinta tulee strategisesti entistä tärkeämmäksi. Suunnittelu- ja kehittämistoiminnoissa varaudutaan BSC-lähestymistavan (Balanced Score Card) edistämiseen yksiköiden ja virastotason strategiatyössä ja johtamisessa. Sen ohella parannetaan EFQM-laatuarvioinnin valmiuksia. Tavoitteena on PRH:n osallistuminen julkisen sektorin laatupalkintokilpailuun suunnitelmakaudella. Olemassa olevien ja vastaisuudessa käyttöön otettavien tuloksellisuusmittareiden kehittäminen samoin kuin uudistamishankkeiden seuranta ja koordinointi kytketään vähitellen BSC-kehikkoon. Sama koskee raportointia, jossa hyödynnetään enenevästi BSCnetiä. BSC ja EFQM sisällytetään keskeisenä osana esimiesvalmennukseen. Tulospalkkiota kehitettäessä otetaan huomioon EFQM sekä uudet tutkimustiedot kannustavista palkkausmuodoista ja valtiolla päätetyt tulospalkkauksen kehittämislinjaukset.

Taloushallinnon haasteena on, että kysynnän muutokset heijastuvat viraston tuloihin ja vaikuttavat suuressa määrin nettobudjetoidun PRH:n rahoitukseen. Viraston menot ovat vuosittain melko kiinteät, eivätkä jousta tulojen mukana.

Patentti-, tavaramerkki- ja mallioikeusasioissa tuloihin vaikuttavat osin myös kansainväliset sitoumukset, joiden perusteella määräytyviin maksuihin PRH tai KTM voivat vaikuttaa vain rajoitetusti, ja tämän vuoksi maksuperustelain edellyttämää kustannusvastaavuusvelvoitetta tulee tarkastella yhä laajemmassa merkityksessä. On tärkeää, että Patentti- ja rekisterihallitusta koskevaa maksulainsäädäntöä saadaan uudistettua niin, että se mahdollistaisi nykyistä pitkäjänteisemmän hinnoittelun ja joustavamman maksupolitiikan.

Patentti- ja rekisterihallituksen asiakkaille tarjoamat palvelut ja toiminnassa syntyvien rahavirtojen hallinnointi muuttuvat yhä suuremmassa määrin sähköisiksi. Muutos edellyttää yhä tiiviimpää taloushallinnon ja tulosyksiköiden tietojärjestelmien integroimista yhteisesti sovittujen toimintaperiaatteiden ja rajapintojen avulla.

Sisäinen tarkastus arvioi asetettujen tulostavoitteiden saavuttamista, tukee neuvonnan ja tarkastustoiminnan avulla hyväksytyjen Patentti- ja rekisterihallituksen toimintaan ja kehittämiseen liittyvien toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamista sekä ehkäisee ennalta virheitä ja mahdollisia väärinkäytöksiä. Keskeisenä periaatteena on avoin yhteistyö ja rakentava vuorovaikutus yksiköiden kanssa. Toiminta perustuu vuosittaiseen tarkastussuunnitelmaan, jonka pääjohtaja vahvistaa.

Henkilöstöhallinnossa valtiotyönantajan tavoitteiksi asettamat rekrytoinnin tehostaminen, johtajuuden kehittäminen, palkkausjärjestelmän uudistaminen, tasa-arvon edistäminen, osaamisen siirtäminen ja hallittu liikkuvuus tukevat tulevaisuudessa virastojen asemaa työnantajana kilpailussa osaavasta työvoimasta. Suurten ikäluokkien eläköitymiseen vuoden 2010 aikoihin tulee alkaa varautua ajoissa. Toimintaympäristön lisääntyvä kansainvälistyminen ja palvelujen siirtyminen tietoverkkoihin muuttavat tulevaisuudessa eniten PRH:n henkilöstön rakenneta ja osaa-

misen kehittämiseksi. Samoin voivat vaikuttaa uudet tavat organisoida työtä, esim. etätyö.

Vuonna 2020 PRH:n henkilömäärä on nykyistä pienempi, mikäli tehtävät säilyvät entisellään. Yritys- ja yhteisöasioissa rekisteröinti-ilmoituksista toimitetaan vähintään puolet sähköisesti, ja se merkitsee tuottavuuden huomattavaa nousua. Nykyisen kaltaiset toimitustehtävät vähenevät. Juridisen erityisasiantuntemuksen tarve sen sijaan saattaa kasvaa. Teollisoikeusasioissa keskittyminen Euroopan tasolla merkitsee lisäkysyntää palveluille, jotka tukevat suomalaisten asiakkaiden selviytymistä kansainvälisessä innovaatioympäristössä. Verkoissa toimivien palvelujärjestelmien kehittämis- ja tukitehtävien asiantuntijoiden osuus kasvaa.

PRH:n palkkausuudistus toteutuu ja sen siirtymäkauden rahoitussuunnitelma valmistuu ennen suunnitelmakautta. Systemaattisella seurannalla ja sopimus pohjaisella tilastoyhteistyöllä henkilöstön kanssa varmistetaan järjestelmän toimivuus sille asetettujen palkkastrategisten tavoitteiden mukaisesti. Palkkausuudistuksen myötä säännönmukaistuvat kehityskeskustelut ja toimenkuvat tukevat osaltaan osaamisen kehittymistä, urasuunnittelua, esimiesten ja alaisten vuorovaikutusta, työilmapiiriä, ikäjohtamista, työssä jaksamista ja työhyvinvointia, joihin vaikutetaan myös perinteisillä keinoilla. Kehityskeskustelujen onnistuminen näiden seikkojen suhteen on erityinen seurantakohde suunnitelmakaudella. Muutoinkin tarvitaan yhä monipuolisempaa tietoa henkilöstöön liittyvien asioiden tilasta ja kehityksestä mm. henkilöstötilinpäätöstä (HTP) kehittämällä. Työympäristön turvallisuudesta huolehditaan.

Yleishallinnon tehtäviin kuuluvat viraston asiakirjahallinto, sisäisiä palveluita, kiinteistöasiat ja hankinnat. Hankintaohjeet uudistetaan ja hankintasopimusten hallintaa kehitetään ennen suunnitelmakautta. Suunnitelmakauden lopulla aletaan neuvotella siitä, että PRH voisi jatkaa toimimista nykyisissä tiloissa myös vuoden 2010 jälkeen nykyisen vuokrasopimuksen päätyttyä. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan PRH:n on osaltaan "huolehdittava siitä, että yleisen tiedonsaannin kannalta keskeiset asiakirjat tai niitä koskevat luettelot ovat tarpeen mukaan saatavilla". (Laki 621/1999 20 §). Sähköistä arkistointia kehitetään VM:n ja Kansallisarkiston antamien ohjeiden ja suositusten mukaisesti samalla, kun asiakirjahallintoa muutenkin modernisoidaan. Arkistonmuodostussuunnitelmaa ja asiakirjahakemistoja ylläpidetään säännöllisesti sähköisessä muodossa tietoverkossa.

PRH:n keskitetty tietohallinto seuraa teknologian kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia ja tekee aloitteita tulosten hyödyntämiseksi PRH:n toiminnassa, konsultoi viraston johtoa ja eri yksiköitä tietohallinnon ratkaisujen valinnassa. Tietohallinto vastaa PRH:n sisäisestä tietoverkosta ja siihen liitettävistä yhteiskäyttöisistä laitteista sekä niiden teknisestä tuesta. PRH:n tietoturva ja valmiussuunnittelu kuuluvat tietohallinnolle. Tietohallinto huolehtii erikseen sovittavalla tavalla eräiden substanssien kuten yhdistysrekisterin ja mallioikeusasioiden tietojärjestelmistä. Suunni-

telmakauden yleinen haaste PRH:n tietohallinnossa on keskitetyn tietohallinnon ja yksiköiden sekä myös yksiköiden keskinäisen yhteistoiminnan lisääminen. Sitä varten perustetaan hallinnon johdolla erityinen yhteydenpito- ja koordinointielin ennen suunnitelmakauden alkua. Sen lähtökohtana on PRH-strategiassa 2004 – lausutut periaatteet tietohallintoprosessien parantamisesta. Tietohallintoasioiden yleisen johtamisen taso tulee saada vastaamaan tietoyhteiskuntakehityksen vaatimuksia.

Kansainväliset asiat vastuualue osallistuu kansainväliseen PRH:n toimintaan ja sen yhteydessä käsiteltävien asioiden valmisteluun pääjohtajan apuna. Sen toiminta liittyy läheisesti PRH –strategian 2004- kansainvälisiin menestystekijöihin. Yksikön tavoitteena on kansainvälisten asioiden tehokas seuranta ja ennakoiva vaikuttaminen. Kehittämistä vaatii myös linjoilla tapahtuvan kansainvälisten asioiden valmistelun koordinointi. On tärkeää, että kansainväliset kannanotot tärkeissä viraston toimialaan liittyvissä kysymyksissä tulevat myös viestitetyiksi sekä PRH:n sisällä että sidosryhmien piirissä, joilta monasti tarvitaan tukea ratkaisuille.

Viestintä ja yhteiskuntasuhteet toimii PRH:n toimintakyvyn ja riittävän toimivallan säilyttämiseksi ja ulkoisen kuvan selkiinnyttämiseksi ylläpitämällä monipuolisia yhteiskuntasuhteita sekä taustoittavaa ja reagoivaa viestintää. Vuonna 2003 valmistunut PRH:n viestintästrategia ja -suunnitelmat vastaavat valtioneuvoston viestintäsuositusta ja uuden julkisuuslain henkeä. Samalla kun tiedottamisen tarve luovuuden, osaamisen, yritteliäisyyden ja yhteistyön merkityksestä yhteiskunnassa kasvaa, alan viranomaistieto kykenee ylittämään uutiskynnyksen yhä harvemmin. Viestinnässä ei voida tukeutua yhteen ”oikeaan” tai vain muuttamaan harvaan välineeseen. PRH:n käytössä ovatkin joukkoviestimien kautta tapahtuvan tiedottamisen ohella muun muassa PRHtieto-asiakaslehti, Innogalleria, tietoiskut ja teemapäivät sidosryhmille ja yleisölle yhteistyössä TE-keskusten kanssa. Voimakkaasti lisääntyvän kansainvälisen toiminnan kasvava merkitys suomalaisille yrittäjille, keksijöille ja yhteisöille on keskeisimpiä viestitettäviä asioita. INNOSUOMI, INNOINT ja INNOKOULU kuuluvat PRH viestinnän alaan ja kehittämiskohteisiin suunnitelmakaudella. Viestinnän ajankohtaisia kysymyksiä pitkälle tulevaisuuteen on perinteisen graafisen viestinnän ja sähköisen, verkossa tapahtuvan viestinnän keskinäinen kehittäminen ja tasapainottaminen. Lähiaikoina toteutettavia viestinnällisiä tavoitteita on PRH YritysSuomi.fi –portaali.

PRH:n markkinointi- ja liiketoimintayksikkö (LTY) kehittää ja markkinoi PRH:n liiketaloudellisia suoritteita yhteistyössä tulosityksiköiden kanssa. Yksikkö osallistuu patentti-informaation levittämiseen yrityksille ja muille sidosryhmille. Tähän liittyvä kansainvälinen yhteistyö on yksikön keskeinen painopistealue suunnitelmakaudella.

Lisäksi LTY kartoittaa asiakastarpeita ja välittää tietoa markkinoista linjojen kehittämistoimintoihin. Yhdessä neuvontayksiköiden kanssa se kehittää alueorganisaatioiden resurssien hyödyntämistä.

Hallinnon toiminnan keskeisiä menestystekijöitä ovat seuraavat:

Vaikuttavuus

- PRH:n päätöksentekoon ja suunnitteluun tuotetaan ajanmukaista seurantatietoa siitä, miten tyytyväisiä asiakkaat ovat viraston palveluihin, miten ne tuntevat palveluiden merkityksen liiketoimintojensa kannalta ja mitä ne odottavat palveluiden kehittämiseltä.
- PRH:n päätöksenteossa ollaan kansainvälisten asioiden seurannan ansiosta selvillä kansainvälisen toimintaympäristön tilanteesta ja suunnasta sekä toimijoista ja heidän tavoitteistaan.
- PRH:n viestintäsuunnitelma on hyvin jalkautettu ja sidosryhmäsuhteet sekä PRH:n julkisuuskuvat ovat kunnossa.
- Linjat ja viraston muut yksiköt kokevat saavansa lisäarvoa hallinnon palveluista ja ovat niihin tyytyväisiä.

Resurssien hallinta ja talous

- Kysyntäennusteisiin kehitetyt menetelmät ja ennusteiden tekeminen yhteistyössä tulosityksiköiden kanssa tarjoavat luotettavan lähtökohdan kaikelle resursoinnille ja budjetoinnille.
- Investointilaskelmia tehdään säännöllisesti ja ne hallitaan pitkäaikaisissa hankinnoissa ja projekteissa.
- Maksujärjestelmä perustuu linjoilla ja yksiköissä suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastaavuuteen tai laissa säädettyyn hinnoitteluun alle omakustannusarvon (yhdistys- ja säätiöasiat).
- Talouden tasapainoon pyritään sillä, että taloushallinto varmistaa yhteistyössä linjojen ja yksiköiden kanssa vuosittaisen rahoituksen riittävyyden ja edellisessä kohdassa mainitun kustannusvastaavuuden toteutumisen pitemmällä tähtäimellä.
- Hankintaohjeistus on ajanmukainen, hankintaorganisaatio toimii ja sopimusten hallintaan tarkoituksenmukaisella tavalla keskitetty.
- Uusi palkkausjärjestelmä on toteutettu ja sen rahoitus sekä hallinnointi toimivat.

Prosessit ja rakenteet

- Strateginen suunnittelu ja johtaminen PRH:ssa perustuu BSC – lähestymistapaan.
- Kehittäminen PRH:ssa perustuu EFQM-kriteereihin. Kehittämissuunnitelmien onnistumisesta ja Best Practise –käytännöistä PRH:n muissa yksiköissä tai muissa organisaatioissa vaihdetaan aktiivisesti tietoa.
- BSCnet muodostaa keskeisen osan johdon järjestelmää, joka tukee strategian seuranta.
- Sähköisten verkkopalvelujen rahavirtojen automaattinen hallinnointi.

- PRH:n it-infrastruktuuri -ja yhteinen -tuki sekä yhteistyö yli yksikörajojen toimivat luotettavasti ja tehokkaasti.
- Fyysinen turvallisuus ja tietoturva ovat kunnossa.
- Sisäisissä tukipalveluissa hyödynnetään lisääntyvässä määrin IN-NONETia.
- Mikä tahansa tieto ja asiakirja löytyy vaivattomasti PRH:n arkistoista ja tiedostoista.

Osaaminen ja uudistuminen

- PRH on houkutteleva työpaikka osaaville ja kyvykkäille ihmisille, ja myös rekrytointimenettelyt on kehitetty tukemaan tätä tavoitetta.
- Kehityskeskustelut ovat käytäntönä hyvin vakiintuneet ja niitä käydään kattavasti.
- Henkilöstö on tyytyväinen toimenkuviinsa ja niiden tarjoamiin kehittymisnäkömiin.
- Henkilöstön ja johdon koulutus on suunnitelmallista, ja siihen varataan riittävästi resursseja.
- Etenkin suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisen yhteydessä heidän tietämyksensä siirtyminen uusille työntekijöille varmistetaan perehdyttämiskoulutusta kehittämällä ja mentoroinnilla.

3.3 Yritys- ja yhteisölinja

Yritys- ja yhteisölinjalla on hoidettavana yritysten ja muiden yhteisöjen toimintaan liittyviä lakisääteisiä tehtäviä. Linjan tehtävänä on huolehtia siitä, että yhteiskunnan käytettävissä on ajantasaiset ja kattavat tiedot Suomessa toimivista yrityksistä. Maamme perusrekistereihin kuuluvien kaupparekisterin, yritysten tilinpäätöstietojen, yrityskiinnitysrekisterin ja säätiörekisterin avulla taataan oikeusvarmuuden, laillisuuden ja tiedonsaannin toteutuminen elinkeinoelämässä ja muussa yhteiskunnallisessa toiminnassa.

Euroopan yhteismarkkinoiden ja globaalin kehityksen myötä yritystietojen merkitys korostuu myös kansainvälisesti ja alan kansainvälinen yhteistyö lisääntyy. PRH on jäsenenä eurooppalaisten rekisterinpitäjien yhteistyöelimessä European Commerce Registers' Forumissa ja toteuttaa Suomessa eurooppalaista yritystietopalvelua, josta kokonaisuudessaan vastaa European Business Register (EBR). Sen kehittäminen on jatkunut osin EU-rahoitteisilla projekteilla. Tavoitteena on rekisteritietojen kysynnän lisääminen.

Pohjoismaisten yritysrekisteriviranomaisten yhteistyö on säännöllistä. Sen puitteissa tehdään muun muassa toimintojen toteutustapojen ja tehokkuuden vertailuja. Tulevaisuudessa on mahdollista laajentaa yhteistyötä Itämeren aluetta koskevaksi.

Kotimaassa kaupparekisterin aluepalveluissa jatketaan tiivistä yhteistyötä TE-keskusten ja maistraattien kanssa. TE-keskukset palvelevat asiakkaita kaupparekisteriasioiden lisäksi myös muissa PRH:n asioissa ja neuvovat uusia yrityksiä yritystoiminnan aloittamisessa. Maistraatit hoi-

tavat asunto-osakeyhtiöiden rekisteröintiä sekä paikallista tietopalvelua ja neuvontaa rekisteriasioissa. Samoin jatkuu yhteistyö kauppakamarien, uusyrityskeskusten ja muiden elinkeinoelämää palvelevien yhteisöjen kanssa ja sitä kehitetään erityisesti asiakkaille tarkoitetun informaation ja neuvonnan jakamisessa.

Verohallinnon ja PRH:n yhteinen yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ) ilmoitusmenettelyineen ja tietopalveluineen on vakiinnuttanut asemansa. Yhteistyötä lisätään tietojen sähköisen ilmoittamisen ja sähköisen tilinpäätösasioinnin kehittämisen osalta. Nämä yhteiset kehityshankkeet tukevat valtiovarainministeriön TYVI-hankkeen pääperiaatteen toteuttamista. Tavoitteena on, että tiedot kerätään yrityksiltä vain kerran ja useat viranomaiset hyödyntävät niitä, tai käyttävät toisten jo rekisteröimiä tietoja. Viranomaisyhteistyötä kehitetään myös Rekisteripoolissa, jossa PRH on mukana.

Yritys- ja yhteisölinja on organisoitu prosessipohjaisesti. Ydinprosesseja on neljä: käsittelyprosessi, asiakas- ja tietopalveluprosessi, valvontaprosessi sekä ylläpito ja kehittämisprosessi. Prosessien selkiyttäminen ja itenäistäminen tehostaa toimintaa niin, että prosessin vetäjä voi itsenäisesti vaikuttaa prosessinsa toimintatapoihin sekä huolehtia sen kehittämisestä. Tiimit työmuotona tarjoavat henkilöstölle hyvät mahdollisuudet vaikuttaa työmenetelmien kehittämiseen. Prosessien toimintaa seurataan tulostavilla, jotka pohjautuvat Tasapainoisen onnistumisen- jaotuksella ryhmiteltyihin kriittisiin menestystekijöihin. Suoritepohjaisen maksulainsäädännön ja kustannuslaskennan vuoksi toimintoja seurataan myös rekisteripohjaisesti.

Uudelleen organisoitumisen johdosta toiminta tehostuu ja resursseja vapautuu valvontaprosessiin erityisesti säätiövalvonnan tehostamiseksi. Valvontaprosessin toinen keskeinen tehtävä tällä hetkellä on kaupparekisteritietojen pitäminen ajan tasalla. Kaupparekisteristä on tavoitteena poistaa noin 75000 toimimatonta osakeyhtiötä vuosina 2004-2006. Tilinpäätösten ja laiminlyötyjen ilmoitusten karhuamista tehostetaan. Näillä toimilla varmistetaan rekisteritietojen luotettavuutta.

Kaupparekisteri-ilmoitusten ja toimitettujen tilinpäätösten määrän arvioidaan nousevan noin 20 % nykytasosta suunnitelmakauden aikana. Asiamäärien kasvu johtuu ensisijassa uusista valvontatoimenpiteistä. Yrityskiinnitys on vakiinnuttanut asemansa PK-yritysten vakuusmuotona. Kiinnitysten kysyntä kasvaa talouden taantumissa ja vähenee nousukausina. Säätiöiden hakemus- ja ilmoitusasioiden kysyntä noudattelee edellisten vuosien linjoja.

Linjan tietojärjestelmien uudistaminen on käynnistynyt. Tulevan tietojärjestelmäuudistuksen kustannukset on arvioitu noin 25-28 miljoonaksi euroksi. Arvio sisältää kehitysaikana tapahtuvan sekä nykyisen että uuden tietojärjestelmän ylläpidon. Kustannusarvio tarkentuu kun toiminnalliset määrittelyt vuonna 2005 saadaan tehtyä. Uudistamishanke edellyttää henkilöresurssien ja uudenlaisen osaamisen lisäämistä.

Sähköisen asioinnin ja sähköisen tietopalvelun merkitys tulee kasva-
maan suunnittelukauden aikana. Tämä edellyttää yritys- ja yhteisölinjalta
aktiivisuutta ja tietojärjestelmien muutoksia. Linja panostaa sähköisen
ilmoitusmenettelyn kehittämiseen yhdessä Verohallituksen kanssa ja ra-
kentaa omia yritysten sähköiseen tunnistamiseen liittyviä tietopalvelu-
tuotteita.

Henkilöstön kehittämiseen ja osallistumiseen panostetaan. Henkilöstön
ammattitaidon ylläpitämiseksi järjestetään suunnitelmallisesti koulutus-
ta. Tiimi- ja projektityön kehittäminen turvataan säännöllisellä koulutuk-
sella toiminnan tehostamiseksi. Henkilöstölle järjestetään säännöllinen
mahdollisuus osallistua ruotsin- ja englanninkielen kurseille asiakaspal-
velun parantamiseksi. Henkilöstön voimavaroja hyödynnetään tukemalla
heidän osallistumistaan työyhteisön ja suunnitelmien kehittämiseen.

Suunnitelmakaudella 2006-2009 yritys- ja yhteisölinjan kannalta ovat
Tasapainoisen onnistumisen-jaotuksella ryhmitellen kriittisiä seuraavat
menestystekijät. Niihin liittyvät mittarit ovat kehitteillä.

Vaikuttavuus

- Linjan palveluiden markkinointi ja tunnetuksi tekeminen elinkei-
noelämälle.
- Asiointi on helppoa ja nopeaa, tavasta riippumatta.
- Rekisteritiedot ovat ajantasaisia, kattavia ja oikeellisia.
- Aktiivinen ja rakentava sidosryhmäyhteistyö valtakunnallisesti.

Talous ja resurssit

- Tavoitteiden mukainen kustannusvastaavuus ja läpinäkyvyys.
- Kyky reagoida joustavasti kysynnän vaihteluihin.
- Proaktiivinen hankesalkun hallinta.

Palvelu ja prosessit

- Yhdenmukaiset ja oikeusvarmat menettelyt.
- Tuottavuuden ja tehokkuuden varmistaminen.
- Tietojen oikeellisuus, ajantasaisuus ja kattavuus.
- Asioinnin helppous ja palveluiden monikanavaisuus.

Osaaminen ja uudistuminen

- Motivoitunut ja tiimimäisesti toimiva henkilöstö.
- Palveluiden ja osaamisen kehittäminen asiakaslähtöisesti.
- Aktiivinen sidosryhmätyö.

3.4 Yhdistysasiat

Yhdistysasiain yksikön tehtävänä on käsitellä lain ja säädösten mukaan
sille kuuluvat yhdistysasiat, kuten ilmoitukset, hakemukset ja muut teh-

tävät. Yhdistysasiain yksikkö ylläpitää yhdistysrekisteriä. Toimintaa kehitettäessä otetaan huomioon yhdistysasiain neuvottelukunnan suositukset sekä asiakkaiden ja yhteiskunnan etu ja tarpeet. Kehittämistyössä kiinnitetään erityistä huomiota asiakaspalveluun ja neuvontaan sekä käsittelyaikojen lyhentämiseen. Yleisenä laajana toimintaympäristön muutostekijänä otetaan huomioon kansalaisyhteiskunnan kehittyminen Euroopan Unionin alueella.

1.1.2003 voimaan tulleen uuden kauppakamarilain myötä yhdistysasioihin siirtyi Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien rekisteröintiasioiden hoito. Uusi uskonnonvapauslaki tuli voimaan 1.8.2003, minkä seurauksena uskonnollisten yhdyskuntien rekisteröinti siirtyi yhdistysasioihin. Myös poikkeuslupa-asiat ovat nykyisin yksikön vastuulla. Yhdistysasiat varautuu ja suhtautuu positiivisesti vastaaviin muutoksiin jatkosakin.

Yhdistysasiain yksikkö toteuttaa PRH:n virtuaalivirasto-ajatusta monin tavoin. Viime vuosina on rakennettu kattavat sähköiset tietopalvelut internetiin sekä myös matkapuhelimilla käytettäväksi. Wap-Yreka lienee maailman ensimmäinen perusrekisteritietopalvelu, jota voi käyttää matkapuhelimella. Suunnitelmakauden alkupuolella on asiakkailta käytössä sähköisen ilmoittamisen mahdollisuus.

Seuraavassa yhdistysasiain yksikön suunnitelmakauden 2006-2009 toiminnan kuvaus mittareineen BSC-jaotuksella ryhmiteltynä:

Vaikuttavuus

- Yhdistysasiain yksikölle muilta viranomaisilta siirtyneiden tehtävien, kuten kauppakamarien ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisteröintiasioiden hoidon myötä tavoitteena on tehostaa näiden asioiden hoitoa ja palvella asiakaskuntaa yhä paremmin.
- Uuden yhdistysrekisterin käsittelyjärjestelmän määrittely on käynnistynyt. Järjestelmä rakennetaan vuosina 2005 ja 2006 ja siinä kiinnitetään huomiota erityisesti koko rekisteröintiprosessin sujuvuuteen. Tavoitteena on vastata asiakaskunnan tarpeisiin nykyaikaisilla ja tehokkailla ratkaisuilla, kuten kattavilla sähköisillä tietopalveluilla ja sähköisen ilmoittamisen mahdollisuudella.

Resurssien hallinta ja talous

- Kustannusvastaavuutta parannetaan ja tavoitteena on yksiköltä edellytetty yhden kolmasosan omavaraisuus, johon pyritään tarkalla budjetoinnilla ja reagoivalla kustannusseurannalla.
- Yhdistysrekisterin ilmoitusmäärien odotetaan pysyvän nykyisellä tasollaan tai hieman kasvavan. Sähköisten tietopalvelujen avaamisen jälkeen muutosilmoitusten määrä on kasvanut rekisteritietojen vattoman tarkistamisen myötä. Tästä on seurauksena myös rekisterin sisällöllisen laadun paraneminen.

- Sähköisten tietopalvelujen rakentamisessa hyödynnetään samaa kustannustehokasta standarditeknologiaa, jota on käytetty useissa PRH:n omissa tietopalveluratkaisuissa.
- Yhdistysrekisterin uuden käsittelyjärjestelmän uudistaminen ei aiheuta erityisiä paineita yhdistysrekisterin talouteen.
- Henkilötyövuosissa.

Prosessit ja rakenteet

- Tuottavuutta parannetaan ja käsittelyaikoja lyhennetään työkulkujen kehittämisellä, koulutuksella sekä käyttöönotettavalla käsittelyjärjestelmällä.
- Käsittelyjärjestelmää uudistettaessa sekä sähköisiä tietopalveluja rakennettaessa hyödynnetään virastossa olevaa osaamista yli yksikkörajojen muun muassa sähköisessä asioinnissa, liittynöissä taloushallintojärjestelmään sekä tietopalveluissa.
- Neuvonnan kehittämisessä panostetaan kotisivuilta saatavan tiedon kattavuuteen ja selkeyteen. Neuvonnassa seurataan reagoivasti neuvontapuhelujen määrää ja sisältöä sekä yhdistysrekisterin kotisivuilla käyneiden määriä. Neuvonnan laadulla vaikutetaan ilmoitusten suoraan rekisteröitävyyteen ilman korjauskehotuksia.
- Yhdistysrekisterille siirtyneissä uusissa asioissa on tavoitteena saada rekisteröinti sujumaan aikaisempaa tehokkaammin yhdistysrekisterin yhteydessä.

Osaaminen ja uudistuminen

- Panostuksia henkilöstön osaamiseen ja kehittymiseen lisätään. Rekisteröinnin lisäksi koulutuksessa kiinnitetään huomiota asiakaspalveluun ja neuvontaan.
- Jatkuvalle esimieskoulutuksella, tiimikoulutuksella ja työnkuvien kehittämisellä vaikutetaan työtyytyväisyyteen ja työilmapiiriin.
- Tavoitteena on, että yhdistysasiain yksikkö on himoittu työpaikka kyvykkäille työntekijöille.

3.5 Patentti- ja innovaatiolinja

Patentti- ja innovaatiolinjan toiminta-ajatuksena on

- käsitellä patentti- ja hyödyllisyysmallihakemukset joustavasti, nopeasti ja kustannustehokkaasti siten, että hakija saa edullisesti korkealaatuisen ja kattavan välipäätöksen hakemuksessa esitetyn keksinnön uutuudesta ja patentoitavuudesta hyvissä ajoin ennen etuoikeusvuoden päättymistä, ja
- huolehtia siitä, että kaikki olennainen kansallinen ja kansainvälinen patentti-informaatio on nykyaikaisessa muodossa suomalaisen asiakaskunnan käytettävissä.

Patentti- ja rekisterihallitus aloittaa toimintansa kansainvälisenä, tutkivana PCT-viranomaisena vuoden 2004 loppupuolella. Tavoitteena on

vakiinnuttaa viraston asema kansainvälisessä toimintakentässä tulevina vuosina. Tämä edellyttää jatkuvaa tehokasta laadunvalvontaan perustuvaa koulutusta koko organisaatiolle sekä kiinteätä yhteistyötä näissä asioissa EPO:n kanssa. Pohjoismaista yhteistyötä kehitettäessä lähtökohtana on virastomme itsenäisyyden säilyttäminen kaikissa tilanteissa.

EPC:tä ja yhteisöpatenttijärjestelmää kehitettäessä on kansallisten virastojen asemaa korostettava, jotta kaikilla eurooppalaisilla olisi tasavertainen rajapinta patenttijärjestelmän käyttöön niin kielellisesti kuin taloudellisesti. Tämä edellyttää aktiivisen keskustelun käymistä sekä EPO:n hallintoelimissä että EU:ssa. EPO:n ja kansallisten virastojen välille on rakennettava nykyistä kiinteämpi joustavaan verkostotalouteen perustuva yhteistyö.

Yhteisöpatenttijärjestelmää kehitettäessä on erityisesti kiinnitettävä huomiota syntyvän järjestelmän oikeusvarmuuteen kaikkien osapuolten osalta.

Suunnitelmakaudella 2006-09 patentti- ja innovaatiolinjan toimintasuunnitelmassa ovat BSC-jaotuksella ryhmitellen kriittisiä seuraavat menestystekijät.

Vaikuttavuus

- Nopealla ja korkealaatuisella patenttihakemusten tutkimisen ansiosta asiakkaalle muodostuu selkeä käsitys hänen keksintönsä uutuusarvosta ja sen pohjalta kansainvälisen patentoinnin kannattavuudesta.
- Patentti-informaation aktiivinen levittämisellä tukee teollisuuden tuotekehityspanosten suuntaamista tehokkaasti, edistää uuden teknologian käyttöönottoa ja vähentämään päällekkäistä tuotekehitys- ja tutkimustyötä sekä auttaa suomalaisia yrityksiä niin kilpailijaseurannassa kuin välttämään muiden yksinoikeuksien loukkaamista.
- PRH:n kykenee säilyttämään kansallinen patentti-infrastruktuurin, ja sen asema kansainvälisessä toimintakentässä on vakiintunut.
- Suomalaisen teollisuuden ja yrityselämän edut toteutuvat eurooppalaista patenttijärjestelmää kehitettäessä. PAI tuntee asiakkaiden ja intressiryhmien tarpeet ja odotukset, ja se muodostaa vankan perustan päätösten ohjaamiseksi oikeaan suuntaan sekä EPO:n hallintoelimissä että Euroopan Yhteisön komission yhteisöpatenttiehtotusta käsiteltäessä.
- PRH tarjoaa verkkopalvelut niin hakemusten vastaanotossa ja käsittelyssä kuin myös patentti-informaation levittämiseen liittyvissä tehtävissä.

Prosessit ja rakenteet

- Patenttihakemusten tutkiminen on hakemuksen vastaanotosta lopulliseen hyväksymiseen tai hylkäämiseen on laadultaan korkeaa kansainvälistä tasoa.
- Patenttihakemusten sähköisen käsittelyn ansiosta prosessi on läpinäkyvä: asiakas näkee vaivattomasti käytettäväksi hakemusproses-

sin tiedot hakemuksen vireillepanosta patentin myöntämiseen ja julkaisemiseen asti.

- Patentti- informaatio tuodaan asiakkaiden käytettäväksi ensisijaisesti Internetin avulla. Kaikki suomalaiset patenttijulkaisut saatetaan sähköiseen muotoon ja asiakkaiden käytettäväksi Espacenet-palvelun kautta.
- Patentti-informaation hyödyntämistä ja tulkintaa asiakaskunnan piirissä tukemassa ovat neuvontatoiminta ja koulutus.
- Prosesseja toteutetaan yhteistyössä TE-keskusten, keksintöasiamiesverkoston ja yliopistojen ja korkeakoulujen innovaatioasiamiesverkoston kanssa. Erityisen tärkeä palvelumuoto ovat PRH:n maksulliset ennakkouutuustutkimukset.
- Tietohallintoprosesissa jatkuvuus ja kustannustehokkuus ovat keskeiset pitkän aikavälin tavoitteet. EPO:n EPTOS-hanke (Electronic Patent and Trademark Office Systems) on PRH:n kannalta keskeinen strateginen projekti lähivuosina. EPTOS on EPO:n uusi toimintamalli Epoline tuotteiden (Sähköinen asiointi, patenttidiaari, dokumenttiarkisto, web-palvelut jne.) jakelusta, ylläpidosta ja kehittämisestä kansallisille patentti- ja tavaramerkkivirastoille. Hanke tarjoaa PRH:lle mahdollisuuden harjoitella teknologiaympäristöä avoimen lähdekoodin tuotteilla (Open Source: Linux, Tomcat ja MaxDb) ja alentaa it-kustannuksia pitkällä aikavälillä.
- Linjan tietohallinto tukee aktiivisesti PRH:n yhteisten tietohallintopalveluiden kehittämistä, tietohallinnon toimintatavan muutosta.

Resurssien hallinta ja talous

- Patentti- ja innovaatiolinjan talouden ennustettavuuden säilyttäminen hyvänä, jolloin keskeistä on kotimaisten hakemusten, PCT hakemusten ja EP voimaansaattamisen tiivis seuranta ja raportointi vähintään neljännesvuosittain.
- PCT viranomaisuuden edellyttämä tutkijamäärän lisääminen tehdään hallitusti.
- Yhteisöpatentin voimaantulon taloudelliset vaikutukset huomioidaan linjan pitkä aikavälin suunnittelussa.
- Linjan vuotuinen taloussuunnittelu on jatkuvaa ja linjalla on valmius myös talousarviovuoden aikana muuttaa toiminta- ja investointimenoja. Ajantasainen näkemys linjan taloustilanteesta pidetään esillä intranetissä.
- IT kokonaismenojen säilyttäminen 8 prosentin tasolla linjan kokonaismenoista viiden vuoden keskiarvona. Laskentaperusteena mittarissa ulkoiset it-menot + oman it-henkilöstön palkkakulut lisätty 65-prosentin sivukuluilla todellisten it-menojen kuvaamiseksi.

Osaaminen ja uudistuminen

- Aloitettu tutkijainsinöörien pätevyitysohjelma viedään läpi samalla kun sitä kehitetään edelleen.
- Koulutustyöryhmän ja laadunvarmistustyöryhmä toimivat yhteistyössä, tutkimustyön laadun ylläpitämiseksi ja edelleen

kehittämiseksi.

- Jatkuva tehokas laadunvalvonta luo perustan koko organisaation koulutukselle ja kehittämiselle.
- Patentti- ja innovaatiolinja on houkutteleva työpaikka alan päteville asiantuntijoille.
- Henkilöstö on tyytyväinen toimenkuviinsa ja niiden kehitysnäkyymiin ja innostunut työtehtävistään.

3.6 Tavaramerkki- ja mallilinja

Tavaramerkki- ja mallilinjain toiminta-ajatuksena on PRH:n toiminta-ajatusta noudattaen edistää teknistä ja taloudellista kehitystä sekä tukea elinkeinoelämän toimintaa ja yrittäjyyttä:

- Käsittelemällä tavaramerkki- ja mallihakemuksia sekä myöntämällä ja suojaamalla yksinoikeuksia.
- Pitämällä tavaramerkki- ja mallirekistereitä ja varmistamalla rekisteritietojen saatavuus ja oikeellisuus.
- Osallistumalla alan kansainväliseen yhteistyöhön.
- Vaikuttamalla teollisoikeudelliseen lainsäädäntöön.
- Tarjoamalla tieto- ja neuvontapalveluja sekä markkinoimalla linjan tuotteita asiakkaille ja sidosryhmille.

Tavaramerkki- ja mallilinjain lähivuosien kehitykseen vaikuttavat ratkaisevasti kansainväliset tavaramerkkejä ja malleja koskevat rekisteröintijärjestelmät ja niiden kehittyminen. Globalisaatio lisää tavaramerkkien merkitystä ja arvoa kansainvälisessä kaupassa. Tavaramerkki- ja malliasioissa vallitsee aito kilpailutilanne PRH:n ja EU:n tavaramerkkijärjestelmästä vastaavan OHIMin välillä. Rekisteröintien painopiste on siirtymässä kansainvälisiin suojausmahdollisuuksiin, ja kansalliset järjestelmät ovat jäämässä yhteismarkkinoita huomattavasti suppeammilla markkinoilla toimivien yritysten käyttöön. Toisaalta juuri näille yrityksille on erittäin tärkeää, että kansallinen rekisteröintimahdollisuus säilyy ja palvelut on mahdollista saada fyysisesti läheltä sekä omalla kielellä.

Vuonna 2003 tuli voimaan EU-asetuksen muutos, jonka mukaan OHIM luopuu kansallisilla virastoilla teetetyistä pakollisista tutkimusraporteista vuoteen 2008 mennessä. Samalla niistä maksettu korvaus alenee asteittain ja päättyy. Toinen vaikuttava päätös on EY:n liittyminen Madridin pöytäkirjaan. Toiminta alkaa OHIMissa 1. lokakuuta 2004. Liittymisen tullee vähentämään PRH:n tavaramerkki- ja mallilinjain tulokertymää.

Yhteisömallijärjestelmän käynnistyttyä mallin rekisteröintihakemusten määrä kääntyi selvään laskuun. Hakemusten ja niiden sisältämine mallien määrä näyttää vakiintuneen alhaiselle tasolle, ja suunnitelmakauden loppupuolella tulot vähenevät entisestään uudistamishakemusten vähetessä. Mahdollisuus suojata malleja kansallisesti on kuitenkin säilytettävä. Kansallisen mallisuojaan kysynnän lisäämiseksi on hakemusten tutkimusjärjestelmää nopeutettu niin, että tutkimustulos mallin rekisteröintivyydestä pyritään antamaan hakijalle 6 kuukaudessa. Tällöin hakija voi

etuoikeuden turvin lähteä hakemaan mallisuoja muissa maissa tai OHIMissa vasta sen jälkeen, kun hän on tämän tuloksen saanut.

Suomen liittymistä Haagin sopimuksen Geneven pöytäkirjaan tutkitaan ja viraston mielestä päätös liittymisestä pitäisi tehdä mahdollisimman pian.

Suurimmat sähköisen asioinnin kehittämisen tekniset ja juridiset esteet, jotka liittyvät asiakkaan tunnistamiseen, sähköiseen allekirjoittamiseen ja arkistointiin ovat ratkeamassa julkisessa hallinnossa pankkitunnistuksen yleistymisen myötä. PRH:ssa on kehitetty sähköisen maksamisen arkkitehtuuri, joka soveltuu hyödynnettäväksi myös tavaramerkki- ja malliasioissa.

Sähköinen asiointi lisääntyy kansainvälisessä yhteistyössä. Esimerkiksi WIPO:n kansainvälisen toimiston pyrkimyksenä on mahdollisimman suuri sähköisen tiedonsiirron käyttö nykyisen kaksinkertaisen tiedonsiirron (sähköinen ja paperi) sijasta. Lisäksi ylikansalliset järjestelmämuutokset aiheuttavat niitä olemassa oleviin tietojärjestelmiin tai niiden kehittämissuunnitelmiin. Mallioikeusasioissa varaudutaan Suomen liittymiseen ns. Haagin sopimuksen Geneven asiakirjaan ja sitä kautta mallien kansainväliseen rekisteröintiin.

Tavaramerkki- ja mallilinjan organisaatio on uudistettu vastaamaan paremmin alan kehitystä ja toiminnan tehokkuustavoitteita. Se muodostuu hallintoprosessista, käsittelyprosessista ja asiakas- ja markkinointiprosessista.

Käsittelyprosessin vastuulla on hakemuksen ja rekisteröinnin elinkaari virastossa.

Asiakas- ja markkinointiprosessi huolehtii ulkoisten asiakkaitten kontaktipinnasta ja keskittyy uusien tuotteitten kehittämiseen, aktiiviseen markkinointiin, asiakaspalvelun parantamiseen ja neuvonnan monipuolistamiseen.

Hallintoprosessi sisältää käsittelyprosessia tukevat sisäiset palvelut. Näitä ovat muun muassa talous, kansainväliset asiat, ATK, suunnittelu ja kehittäminen, henkilöstöresurssit, yleiset oikeudelliset asiat sekä lainsäädäntökysymykset.

Suunnitelmakaudella 2006-09 tavaramerkki- ja mallilinjan onnistumisen kannalta ovat BSC-jaotuksella ryhmitellen kriittisiä seuraavat menestystekijät:

Vaikuttavuus ja asiakaspalvelu

- Asiakassuuntatuneisuuden lisääminen. Avainsidosryhmien ja asiakkaiden näkemykset linjan toiminnasta sekä tulevaisuuden odotuksista on kartoitettu, ja sen pohjalta selkiinnytetään yhteinen näkemys linjan toimintaympäristön ja kilpailutilanteen muutoksista ja niiden

vaikutuksista, sekä kiteyttää linjan tavoitetilä ja hahmottaa keskeiset keinot siihen pääsemiseksi.

- Linjan palvelujen aktiivinen markkinointi ja niistä tiedottaminen avainkohderyhminä kotimaiset PK- yritykset, joiden markkina-alue on rajallinen ja joilla ei ole todellista tarvetta EU-tavaramerkin tai –mallin hakemiseen.
- Palvelujen laatu ja sen parantaminen keväällä 2004 käyttöön otettua laatukäsikirjaa hyödyntäen. Kilpailuvalttina on henkilöstön asiantuntevuus sekä palvelu kotimaisilla kielillä.
- Tiedottamisen ja markkinoinnin tehostaminen sekä asiakas- ja hakemusmäärän lisääminen.
- Tunnettujen tavaramerkkien (well-known marks) järjestelmä pyritään saattamaan voimaan.

Talous ja resurssit

- Tavaramerkkihakemusten mahdollisimman tasainen ja ennustettava kehitys. Varsinkin kansallisten tavaramerkkihakemusten toivotaan lisääntyvän vuosina 2006-2009.
- Alalla tapahtuvan kehityksen järjestelmällinen seuraaminen suunnittelun pohjaksi.
- Henkilöstön määrän hallittu sopeuttaminen uuteen tilanteeseen uutta organisaatiota ja henkilöiden tehtävänkuvia edelleen kehittämällä.
- Tavaramerkkien tietojärjestelmän väistämätön uudistaminen perustuen kansainväliseen valmisohjelmatarjontaan ja vaihtoehtojen tarkkaan edullisuusvertailuun. Tällä hetkellä tiedossa on kaksi vaihtoehtoa Sword/Decanin Ptolemy/Accepto ja EPO:n kehittämä CS-Sopranon tavaramerkkiosuus. Hankkeessa hyödynnetään tarkoin järjestelmänsä uudistaneiden Ruotsin ja Norjan sekä EPO:n kokemuksia.

Prosessit ja rakenteet

- Strategiaprosessissa kriittistä on alalla tapahtuvan kehityksen järjestelmällinen seuraaminen suunnittelun pohjaksi.
- Käsittelyprosessissa tavoitteena on yhtenäisyys, virtaviivaisuus ja ratkaisujen ennakoitavuus sekä käsittelyaikojen lyhentäminen (Asetettujen tavoitteiden mukaisesti; esimerkiksi tutkimustulos mallisuojusta 6 kuukaudessa).
- Asiakas- ja markkinointiprosessi tavoittaa lisääntyvässä määrin uusia asiakkaita ja sen kontaktipinta laajenee.
- Hallintoprosessi sisältää käsittelyprosessia ja muun muassa tukee tehokkaasti asiakasprosesseja.
- Monikanavainen palvelutarjonta, jossa perinteisen asioinnin rinnalla hyödynnetään lisääntyvässä määrin sähköistä asiointia ja kumppanuuksia. Alueellisissa palveluissa pyritään yhteistyöhön TE-keskusten kanssa.
- Kansainvälisessä yhteistyössä sähköinen asiointi lisääntyminen.
- Tietohallintoprosessissa keskeistä on valmiiden sovellusten hyödyntämisen ja yhteistyö sidosryhmien kanssa sekä PRH:n sisällä.

Osaaminen ja uudistuminen

- Tavaramerkki- ja mallilinja (kuten PRH yleensäkin) on palkkauksellisesti ja työilmapiiriltään houkutteleva työpaikka päteville henkilöille.
- Henkilöstösuunnittelun ja perehdyttämiskäytäntöjen kehittäminen sekä osaamisen ja jatkuvan oppimisen varmistaminen.
- Tehtävien monipuolisuuden sekä henkilöstön ja työn arvostuksen lisääminen.
- Urakehityksen helpottaminen ja henkilöstön pysyvyyden takaaminen.
- Avoimen toimintakulttuurin luominen, tiedonkulun parantaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen.

3.7 Toimintasuunnitelmien tunnusluvut 2006-2009

Tässä luvussa esitetään PRH:n toiminnan suunnittelun ja ohjauksen vaikiintuneet tunnusluvut BSC- jaotuksella. Tarkemmat tiedot esitetään liitteessä 4.

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Näkökulman keskeisin mittari on asiakastyytyväisyys. Kyselyjä on tehty muutaman vuoden välein, viimeisin vuonna 2002. Seuraava kysely on vuorossa vuonna 2005.

Asiakastyytyväisyys asteikko 4-10	2002 tot	2004 ts	2005 tae	2006 tts	2007 tts	2008 tts	2009 tts
PRH,	8,4						

Resurssien hallinta ja talous

Näkökulman yhtenä kriittisenä menestystekijänä on kysynnän ennakointi ja siihen vaikuttaminen. Mittarina on kysyntätavoitteen toteutuminen, jota seurataan vähintään neljännesvuositasolla.

Hakem./ilmoit.	2003 tot	2004 ts	2005 tae	2006 tts	2007 tts	2008 tts	2009 tts
Kaupparekisteri	128 779	137 000	141 000	142 000	137 500	140 000	140 000
Tilinpäätös- ja säätiö	99 402	110 000	115 000	120 000	125 000	130 000	130 000
Yrityskiinnitys	6 161	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100
Yhdistysrekisteri	19 344	19 500	19 500	19 500	19 500	19 700	19 700
Patentti, kotim ja ulkom	2 187	2 350	2 600	2 700	2 800	2 900	2 900
Patentti, PCT			850	1 200	1 300	1 350	1 350
Hyödyllisyysmalli	496	515	515	515	515	520	520
Tavaramerkki, kansall	3 186	3 000	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400
Tavaramerkki, Madrid	4 875	4 700	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Tavaramerkki, EU-tutk.pyynt	42 252	48 000	57 000	57 000	57 000	2 000	2 000

Mallioikeus	721	450	700	700	700	700	700
-------------	-----	-----	-----	------------	------------	------------	------------

Toiminnan **taloudellisuuden** kehitystä mitataan tulosityksiköiden yksikkökustannusten muutosten painotetulla keskiarvolla. Patenttien ja tavaramerkkien osalta kyseessä on ”tämän päivän hinta” osin vielä edessä olevalle käsittelylle. Muissa suoritteissa kustannukset koskevat loppuunkäsiteltyjä hakemuksia ja ilmoituksia. Kustannuslaskennassa ja kustannusten kohdentamisessa suoritteille noudatetaan Valtiokonttorin asiasta antamia määräyksiä.

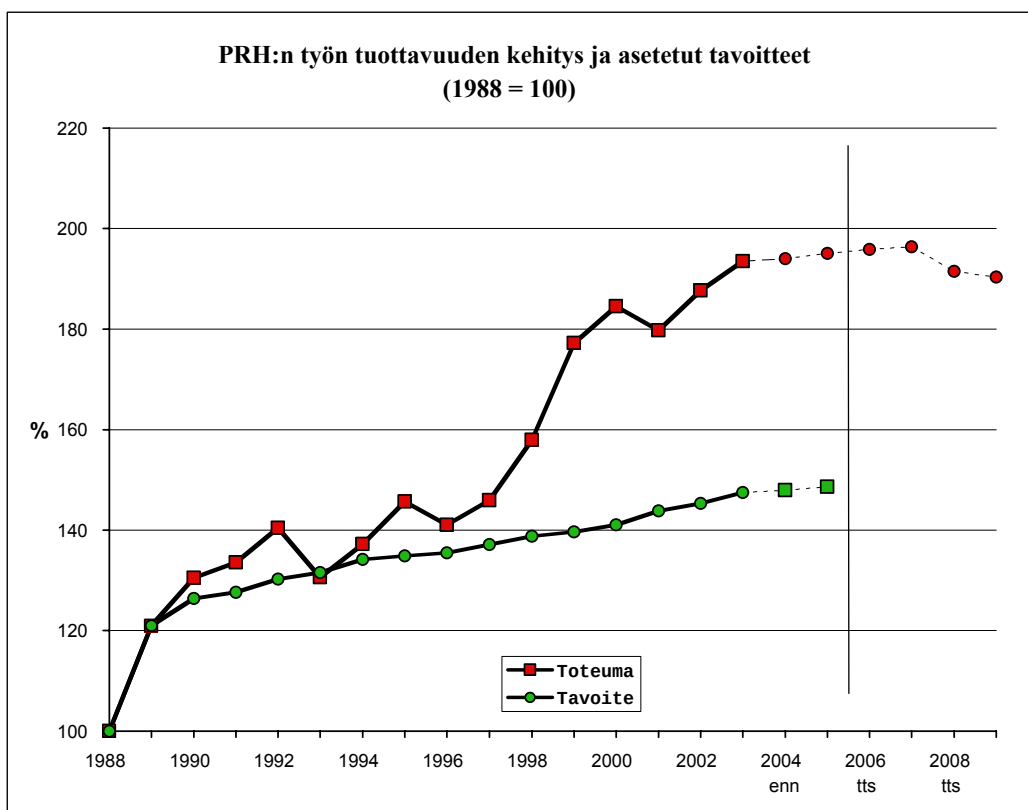
Yksikkökustannukset euroa	2003 tot	2004 ts	2005 tae	2006 tts	2007 tts	2008 tts	2009 tts
Kaupparekisteri	121	112	112	140	148	150	149
Yrityskiinnitys	141	116	112	110	112	114	116
Yhdistysrekisteri	107	113	112	105	105	104	105
Patentti	1 049	1 102	1 062	1 041	1 046	1 055	1 070
Hyödyllisyysmalli	411	391	436	399	402	408	415
Tavaramerkki	252	256	284	269	285	397	436
Mallioikeus	392	469	561	485	486	488	489
PRH, muutos-%	0,5	> 1,9	> 1,8				

Prosessit ja rakenteet

PRH:n yhtenä tuloksellisuuden tunnuslukuna on **työn tuottavuus**, joka lasketaan tulosityksiköiden henkilötyövuosilla painotetuista tuottavuusmuutoksista (suoritteet / henkilötyövuosi). Suoran tuottavuusmittauksen piirissä on viraston henkilökunnasta noin 70 %. Tuottavuusmittauksen kattavuus PRH:ssa on valtion virastojen suurimpia ellei suurin. Tukipalvelujen välillisen vaikutuksen kautta viraston koko henkilökunnan aikaansaama työpanos tulee huomioitua tuottavuusmittarissa.

Tuottavuuden muutos-%	2003 tot	2004 ts	2005 tae	2006 tts	2007 tts	2008 tts	2009 tts
Kaupparekisteri	17,4	0,3	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4
Tilinpäätös- ja säätiö	2,6	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,4
Yrityskiinnitys	24,9	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Yhdistysrekisteri	-12,9	0,3	1,2	0,7	0,7	2,3	0,7
Patentti	1,5	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Hyödyllisyysmalli	-11,5	0,3	0,2	0,3	1,3	0,3	0,3
Tavaramerkki	-1,5	0,3	0,4	0,1	-0,7	-24,5	-8,7
Mallioikeus	16,9	0,3	7,4	2,9	0,0	0,0	0,0
PRH	3,1	0,3	0,5	0,4	0,3	-2,5	-0,6

PRH:n työn tuottavuus on noussut vuodesta 1988 yhteensä 93 %. Suunnitelmakauden loppupuolella näyttäisi tuottavuuskehitys kääntyvän hetkellisesti negatiiviseksi (ks. seuraava kuvio). Tämä johtuu pääasiassa tavaramerkeissä tapahtuvan työn vähenemisestä EU-tutkimuspyyntöjen määrän tippumisesta 57 000 kappaleesta 2 000 kappaleeseen.

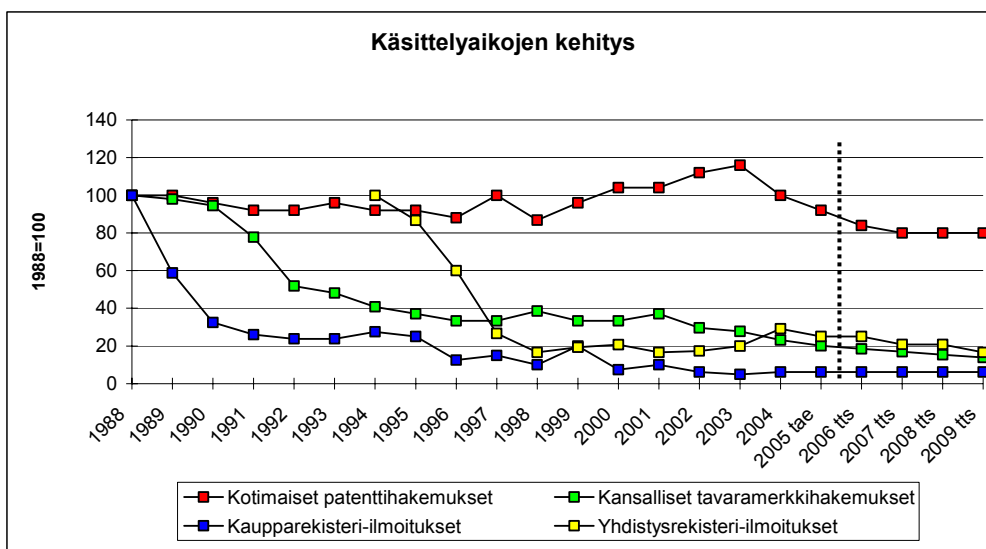

Kuva 3: PRH:n työn tuottavuus

Suunnitelmakaudella toteutuva tuottavuuskehitys riippuu siitä, miten kriittisten menestystekijöiden kuten kysyntään vaikuttamisen, prosessien ja atk:n kehittämisen jne. suhteen eri toimenpitein onnistutaan.

Tulosityksiköiden avainsuoritteiden **käsittelyajat** on yksi tuloksellisuusmittareista. Mittauksen kohteena on hakemuksen tai ilmoituksen käsitteilyyn kuluva aika kirjaamisesta loppuunkäsittely-vaiheeseen. Liitteessä on kaikkien tulosalueiden tunnusluvut vuosilta 2000-2009.

Käsittelyajat (kk)	2003 tot	2004 ts	2005 tae	2006 tts	2007 tts	2008 tts	2009 tts
Kaupparekisteri	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Säätiö	1,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Yrityskiinnitys	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Yhdistysrekisteri	3,6	2,0	3,0	3,0	2,5	2,5	2,0
Patentti, kotim.(v)	2,9	2,7	2,3	2,1	2,0	2,0	2,0
Patentti, ulkom.(v)	8,6	7,5	6,0	4,5	3,0	3,0	3,0
Hyödyllisyysmalli	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Tavaramerkki, kansall.	9,0	9,0	6,5	6,0	5,5	5,0	4,5
Mallioikeus	9,5	9,5	9,5	8,0	7,0	7,0	7,0

Kuva 4: Keskeisimpien PRH-suoritteiden käsittelyaikojen kehitys

Osaaminen ja uudistuminen

Tähän alueeseen liittyviä henkilöstöbarometrin tuloksia tullaan saamaan jatkossa lähinnä henkilöstöbarometrin sisältöä kehittämällä.

4. Talous ja menokehysesitykset 2006-09

PRH:n määrärahan tarve suunnitelmakauden valtion talousarvioissa näyttää seuraavalta:

32.30.21 Patentti- ja rekisterihallitus (smr 2v)

Vuosi	Yhdistysrekisterin ja säätiörekisterin rahoitus	Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmä	PRH yhteensä
2006	1 600 000	2 500 000	4 100 000

2007	1 600 000	2 500 000	4 100 000
2008	1 600 000	3 500 000	5 100 000
2009	1 600 000	3 500 000	5 100 000

TTS:n laadinnan yhteydessä on tehty yksiköittäin laskemat menoista ja tuloista sekä arviot yksiköiden kustannusvastaavuudeksi kehyskaudelle (Ks. liite 1) Vaikka kustannusvastaavuuslaskelmat ovat vielä tässä vaiheessa summittaisia eikä investointien jaksotuksia ole laskelmissa tehty, ovat laskelmien tulokset kuitenkin suuntaa antavia. Kustannusvastaavuuslaskelmat antavat pitkällä aikavälillä suuntaa tarvittavan rahoituksen määrälle.

PRH:ta koskevan maksuperustelain mukaan ei yhdistysrekisterin eikä säätiörekisterin suoritteiden tule olla kustannusvastaavia. Näiden kahden rekisterin tarvitsema rahoitus on ollut jo pitkään ja näyttää olevan jatkossakin n. 1,6 miljoonaa euroa vuosittain.

Laskelmat osoittavat, että tavaramerkki- ja mallilinja tarvitsee kehyskaudella linjan resursseihin nähden varsin mittavan maksujen korotuksen ja/tai kustannusten karsinnan kustannusvastaavuuden toteuttamiseksi.

Kehyskaudella toteutuu yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmien uusiminen. Suunnittelutyö on paraikaa kesken ja ensimmäiset tarjouspyynnöt voitaneen tehdä vuoden 2005 aikana. Ensimmäiset investointiin liittyvät suuremmat laskuerät tullevat maksuun vasta vuonna 2006. Virastotasolla ulkopuolista rahoitusta tarvitaan aluksi n. 2,5 milj. euroa.

ARVIOT TULOISTA JA MENOISTA 2006 -2009

	2002 Tot	2003 Tot	2004*) TA	2005*) TAE	2 006 TTS	2 007 TTS	2 008 TTS	2 009 TTS
Patentti 111								
Tulot	12 460 991	12 959 412	13 160 000	13 850 000	14 770 000	15 650 000	15 950 000	16 350 000
Menot	8 237 338	8 339 275	9 020 027	9 377 316	9 553 034	9 648 560	9 807 197	10 019 007
Vaikutus määrärahaan	4 223 653	4 620 137	4 139 973	4 472 684	5 216 966	6 001 440	6 142 803	6 330 993
Kirjasto 112								
Tulot	102 460	88 024	81 500	80 000	55 000	45 000	45 000	45 000
Menot	1 115 333	1 082 320	1 093 921	1 083 813	1 074 976	1 078 413	1 081 918	1 095 494
Vaikutus määrärahaan	-1 012 873	-994 296	-1 012 421	-1 003 813	-1 019 976	-1 033 413	-1 036 918	-1 050 494
Hyödyllisyysmalli 13								
Tulot	171 829	175 589	170 000	170 000	176 000	176 000	176 000	176 000
Menot	145 326	133 013	140 151	142 875	145 068	147 777	150 540	153 359
Vaikutus määrärahaan	26 503	42 576	29 849	27 125	30 932	28 223	25 460	22 641
Tavaramerkki 22								
Tulot	4 461 027	4 096 955	3 730 000	3 550 000	3 400 000	3 400 000	3 000 000	2 800 000
Menot	2 748 297	2 559 523	2 886 823	2 960 892	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Vaikutus määrärahaan	1 712 730	1 537 432	843 177	589 108	600 000	600 000	200 000	0
Mallioikeus 33								
Tulot	443 622	351 500	263 000	250 000	280 000	280 000	260 000	260 000
Menot	292 120	292 986	284 151	296 702	250 000	250 000	250 000	250 000
Vaikutus määrärahaan	151 502	58 514	-21 151	-46 702	30 000	30 000	10 000	10 000
Kaupparekisteri 44								
Tulot	12 817 098	13 254 822	15 070 000	15 070 000	15 070 000	15 070 000	15 070 000	15 070 000
Menot	10 346 821	10 138 685	11 886 176	11 996 521	15 797 018	16 183 510	16 772 322	16 633 942
Vaikutus määrärahaan	2 470 277	3 116 137	3 183 824	3 073 479	-727 018	-1 113 510	-1 702 322	-1 563 942
Tilinpäätös 45								
Tulot	175 158	171 748	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000
Menot	626 289	622 794	820 726	774 285	853 390	870 459	888 030	906 120
Vaikutus määrärahaan	-451 131	-451 046	-650 726	-604 285	-683 390	-700 459	-718 030	-736 120

	2002 Tot	2003 Tot	2004*) TA	2005*) TAE	2 006 TTS	2 007 TTS	2 008 TTS	2 009 TTS
Säätiörekisteri 47								
Tulot	143 362	123 704	124 000	124 000	124 000	124 000	124 000	124 000
Menot	153 181	191 191	201 566	206 862	213 000	218 000	224 000	230 000
Vaikutus määrärahaan	-9 819	-67 487	-77 566	-82 862	-89 000	-94 000	-100 000	-106 000
Yrityskiinnitys 55								
Tulot	840 214	874 004	850 000	850 000	850 000	850 000	850 000	850 000
Menot	431 872	410 734	502 945	511 803	521 000	531 000	540 000	550 000
Vaikutus määrärahaan	408 342	463 270	347 055	338 197	329 000	319 000	310 000	300 000
Yhdistysrekisteri 46								
Tulot	529 716	555 157	554 200	554 200	557 000	555 800	555 900	560 000
Menot	1 536 854	1 551 775	1 715 834	1 790 638	1 677 000	1 678 000	1 680 000	1 700 000
Vaikutus määrärahaan	-1 007 138	-996 618	-1 161 634	-1 236 438	-1 120 000	-1 122 200	-1 124 100	-1 140 000
Hallinto 661								
Tulot	111 090	70 578	55 000	55 000	60 000	60 000	60 000	0
Menot	3 195 619	3 215 012	3 492 750	3 450 515	3 500 000	3 535 000	3 570 350	3 606 054
Vaikutus määrärahaan	-3 084 529	-3 144 434	-3 437 750	-3 395 515	-3 440 000	-3 475 000	-3 510 350	-3 606 054
Viestintä 663								
Tulot	2 753	0	0	0	0	0	0	0
Menot	367 334	369 314	382 197	391 544	395 459	399 414	403 408	407 442
Vaikutus määrärahaan	-364 581	-369 314	-382 197	-391 544	-395 459	-399 414	-403 408	-407 442
Markkinointi- ja liiketoimintayksikkö 664								
Tulot	31 281	2 050	0	0	0	0	0	0
Menot	300 994	332 776	474 897	383 958	383 958	387 798	391 676	395 592
Vaikutus määrärahaan	-269 713	-330 726	-474 897	-383 958	-383 958	-387 798	-391 676	-395 592
Patrek 665								
Tulot	0	117	0	0	0	0	0	0
Menot	859 516	876 302	832 260	843 380	860 248	877 453	895 002	912 902
Vaikutus määrärahaan	-859 516	-876 185	-832 260	-843 380	-860 248	-877 453	-895 002	-912 902

	2002 Tot	2003 Tot	2004*) TA	2005*) TAE	2 006 TTS	2 007 TTS	2 008 TTS	2 009 TTS
Valituslautakunta 667								
Tulot	22 950	31 450	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Menot	374 188	355 115	374 418	383 087	390 749	398 564	406 535	414 666
Vaikutus määrärahaan	-351 238	-323 665	-354 418	-363 087	-370 749	-378 564	-386 535	-394 666
YKP 88								
Tulot	7 500	22	0	0	0	0	0	0
Menot	1 559 627	1 732 962	1 542 666	1 531 428	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Vaikutus määrärahaan	-1 552 127	-1 732 940	-1 542 666	-1 531 428	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000
KAIKKI YHTENSÄ								
Tulot	32 321 051	32 755 132	34 247 700	34 743 200	35 532 000	36 400 800	36 280 900	36 425 000
Menot	32 290 709	32 203 777	35 651 508	36 125 619	40 014 900	40 603 947	41 460 977	41 674 577
Määrärahan tarve	30 342	551 355	-1 403 808	-1 382 419	-4 482 900	-4 203 147	-5 180 077	-5 249 577
KEHYSEHDOTUS 2006 - 2009								
Yhdistysrekisteri ja säätiörekisteri					1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmän uusiminen					2 500 000	2 500 000	3 500 000	3 500 000

ARVIOT TUOTOISTA JA KUSTANNUKSISTA 2006 - 2009

Liite 2

	2002 Tot	2003 Tot	2004*) TA	2005*) TAE	2 006 TTS	2 007 TTS	2 008 TTS	2 009 TTS
Patentti 111 ja Kirjasto 112								
Tulot	12 563 451	13 103 391	13 233 350	13 930 000	14 825 000	15 695 000	15 995 000	16 395 000
Kustannukset	12 110 026	11 967 784	12 567 229	13 019 065	12 825 624	12 945 725	13 129 294	13 376 400
Ylijäämä+, alijäämä-	453 425	1 135 607	666 121	910 935	1 999 376	2 749 275	2 865 706	3 018 600
Hyödyllisyysmalli 13								
Tulot	171 833	175 589	170 000	170 000	176 000	176 000	176 000	176 000
Kustannukset	232 905	198 318	201 310	224 755	205 702	208 994	212 348	215 766
Ylijäämä+, alijäämä-	-61 072	-22 729	-31 310	-54 755	-29 702	-32 994	-36 348	-39 766
Tavaramerkki 22								
Tulot	4 461 027	4 096 912	3 730 000	3 550 000	3 400 000	3 400 000	3 000 000	2 800 000
Kustannukset	3 726 588	3 569 940	3 839 230	4 002 807	3 635 474	3 643 510	3 651 656	3 659 914
Ylijäämä +, alijäämä-	734 439	526 972	-109 230	-452 807	-235 474	-243 510	-651 656	-859 914
Mallioikeus 33								
Tulot	443 622	314 875	263 000	250 000	280 000	280 000	260 000	260 000
Kustannukset	408 189	395 511	353 716	392 367	339 540	340 401	341 275	342 160
Ylijäämä+, alijäämä-	35 433	-80 636	-90 716	-142 367	-59 540	-60 401	-81 275	-82 160
Kaupparekisteri 44 ja tilinpäätös 45								
Tulot	12 992 256	13 426 570	15 240 000	15 240 000	15 240 000	15 240 000	15 240 000	15 240 000
Kustannukset	14 403 491	15 739 431	15 409 587	15 731 406	19 916 160	20 351 132	20 989 357	20 901 345
Ylijäämä+, alijäämä-	-1 411 235	-2 312 861	-169 587	-491 406	-4 676 160	-5 111 132	-5 749 357	-5 661 345
Säätiörekisteri 47								
Tulot	143 362	123 704	124 000	124 000	124 000	124 000	124 000	124 000
Kustannukset	240 744	281 211	270 266	284 429	277 864	283 488	290 120	296 761
Ylijäämä+, alijäämä-	-97 382	-157 507	-146 266	-160 429	-153 864	-159 488	-166 120	-172 761
Yrityskiinnitys 55								
Tulot	840 214	830 000	850 000	850 000	850 000	850 000	850 000	850 000
Kustannukset	880 455	879 272	704 722	685 789	673 994	685 466	695 957	707 469
Ylijäämä+, alijäämä-	-40 241	-49 272	145 278	164 211	176 006	164 534	154 043	142 531
Yhdistysrekisteri 46								
Tulot	529 716	555 156	554 200	554 200	557 000	555 800	555 900	560 000
Kustannukset	2 033 824	1 999 639	2 099 152	2 201 358	2 060 543	2 065 232	2 070 971	2 094 762
Ylijäämä+, alijäämä-	-1 504 108	-1 444 483	-1 544 952	-1 647 158	-1 503 543	-1 509 432	-1 515 071	-1 534 762
Yhdistysrekisteri ja säätiörekisteri yhteensä								
	-1 601 490	-1 601 990	-1 691 218	-1 807 587	-1 657 406	-1 668 919	-1 681 191	-1 707 523

Tulosbudjettilaskelmat 2003-2009

	2003	2004	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	tot	tulosop.	arvio	TAE	TTS	TTS	TTS	TTS
KAUPPAREKISTERI								
Jono vuoden alussa	6 245	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411
Saapuneet ilmoitukset	107 789	115 000	115 000	119 000	120 000	122 500	125 000	125 000
Saapuneet poist+hak.	20 990	22 000	22 000	22 000	22 000	15 000	15 000	15 000
Kysyntä yhteensä	128 779	137 000	137 000	141 000	142 000	137 500	140 000	140 000
Suoritteet	130 267	137 000	137 000	141 000	142 000	137 500	140 000	140 000
Henkilötyövuodet	113,64	119,2	119,2	122,2	122,7	118,3	119,8	119,3
Tuottavuus (s/htv)	1 146	1 149	1 149	1 154	1 157	1 163	1 169	1 174
Tuottavuuskasvu-%	17,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4
Keskimääräinen käsittelyaika (kk)	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Jono vuoden lopussa	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411	6 411
Kustannukset	15 739 431	15 409 587		15 731 406	19 916 160	20 351 132	20 989 357	20 901 345
Yksikkökustannukset	121	112		112	140	148	150	149
TILINPÄÄTÖS- JA SÄÄTIÖASIAT								
Jono vuoden alussa	2 121	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825
Saap. tilinpäätökset (sis säätiöasiat)	79 674	85 000	85 000	90 000	95 000	100 000	105 000	105 000
Saapuneet tietopalvelu ja karhut	19 728	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Kysyntä yhteensä	99 402	110 000	110 000	115 000	120 000	125 000	130 000	130 000
Käsitellyt ilm. (sis. tietop ja karhut)	99 398	110 000	110 000	115 000	120 000	125 000	130 000	130 000
Henkilötyövuodet	18,08	19,95	19,95	20,80	21,65	22,50	23,30	23,20
Tuottavuus (s/htv)	5 498	5 514	5 514	5 529	5 543	5 556	5 579	5 603
Tuottavuuskasvu-%	2,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,4
Keskimäär. käs.aika; säätiöt (kk)	1,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Jono vuoden lopussa	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825	1 825
YRITYSKIINNITYS								

Jono vuoden alussa	158	101	101	101	101	101	101	101
Saapuneet ilmoitukset	6 161	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100
Käsittelyt ilmoitukset	6 227	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100
Henkilötyövuodet	6,07	5,930	5,930	5,910	5,890	5,870	5,850	5,830
Tuottavuus (s/htv)	1 026	1 029	1 029	1 032	1 036	1 039	1 043	1 046
Tuottavuuskasvu-%	24,9	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Keskimääräinen käsittelyaika (kk)	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Jono vuoden lopussa	101	101	101	101	101	101	101	101
Kustannukset	879 272	704 722		685 789	673 994	685 466	695 957	707 469
Yksikkökustannukset	141	116		112	110	112	114	116
	2003	2004	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	tot	tulosop.	arvio	TAE	TTS	TTS	TTS	TTS
YHDISTYSREKISTERI								
Jono vuoden alussa	2 648	3 337	3 337	3 237	3 037	2 837	2 637	2 337
Saapuneet ilmoitukset	19 344	19 500	19 500	19 500	19 500	19 500	19 700	19 700
Käsittelyt ilmoitukset	18 655	18 529	19 600	19 700	19 700	19 700	20 000	20 000
Henkilötyövuodet	28,98	28,7	28,7	28,5	28,3	28,1	27,9	27,7
Tuottavuus (s/htv)	644	646	683	691	696	701	717	722
Tuottavuuskasvu-%	-12,9	0,3	6,1	1,2	0,7	0,7	2,3	0,7
Keskimääräinen käsittelyaika								
– nimenkirjoittajamuutokset (pv)	2	2	2	2	1	1	1	1
– muut (kk)	3,6	2,0	3,5	3	3	2,5	2,5	2
Jono vuoden lopussa	3 337	4 308	3 237	3 037	2 837	2 637	2 337	2 037
Kustannukset	1 999 639	2 099 152		2 201 358	2 060 543	2 065 232	2 070 971	2 094 762
Yksikkökustannukset	107	113		112	105	105	104	105
PATENTTI								
Jono vuoden alussa (kotim + ulkom)	6 247	4 385	4 385	3 307	2 491	1 862	1 501	1 381
Patenttihakemukset	2 187	2 350	2 350	2 600	2 700	2 800	2 900	2 900
– kotimaiset	1 990	2 150	2 150	2 300	2 400	2 500	2 600	2 600
– ulkomaiset	197	200	200	300	300	300	300	300
PCT-hakemukset			0	850	1 200	1 300	1 350	1 350
– prioriteetilla			0	700	1000	1100	1150	1150

- ei prioriteettia			0	150	200	200	200	200
Suoritteet	11 406	11 400	11 395	12 257	12 318	12 380	12 442	12 504
Henkilötyövuodet	95,68	95,3	95,3	102	102	102	102	102
Tuottavuus (s/htv)	119,2	119,6	119,6	120,2	120,8	121,4	122,0	122,6
Tuottavuuskasvu-%	1,5	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Keskimääräinen käsittelyaika								
– kotimaiset (v)	2,9	2,7	2,5	2,3	2,1	2	2	2
– ulkomaiset (v)	8,6	7,5	7,3	6,0	4,5	3	3	3
– PCT, prioriteetti (kk)			3	3	3	3	3	3
– PCT, ei prioriteettia (kk)			6	6	6	6	6	6
Jono vuoden lopussa	4 385	6 894	3 307	2 491	1 862	1 501	1 381	1 372
Kustannukset	11 967 784	12 567 229		13 019 065	12 825 624	12 945 725	13 129 294	13 376 400
Yksikkökustannukset	1 049	1 102		1 062	1 041	1 046	1 055	1 070

HYÖDYLLISYYSMALLI

Jono vuoden alussa	31	42	42	42	42	42	37	37
Saapuneet hakemukset	496	515	515	515	515	515	520	520
Suoritteet	483	515	515	515	515	520	520	520
Henkilötyövuodet	3,25	3,46	3,46	3,45	3,44	3,43	3,42	3,41
Tuottavuus (s/htv)	148,6	149,0	149,0	149	150	152	152	152
Tuottavuuskasvu-%	-11,5	0,3	0,3	0,2	0,3	1,3	0,3	0,3
Keskimääräinen käsittelyaika (kk)	3	3	3	3	3	3	3	3
Jono vuoden lopussa	42	42	42	42	42	37	37	37
Kustannukset	198 318	201 310		224 755	205 702	208 994	212 348	215 766
Yksikkökustannukset	411	391		436	399	402	408	415

2003	2004	2004	2005	2006	2007	2008	2009
tot	tulosop.	arvio	TAE	TTS	TTS	TTS	TTS

TAVARAMERKKI

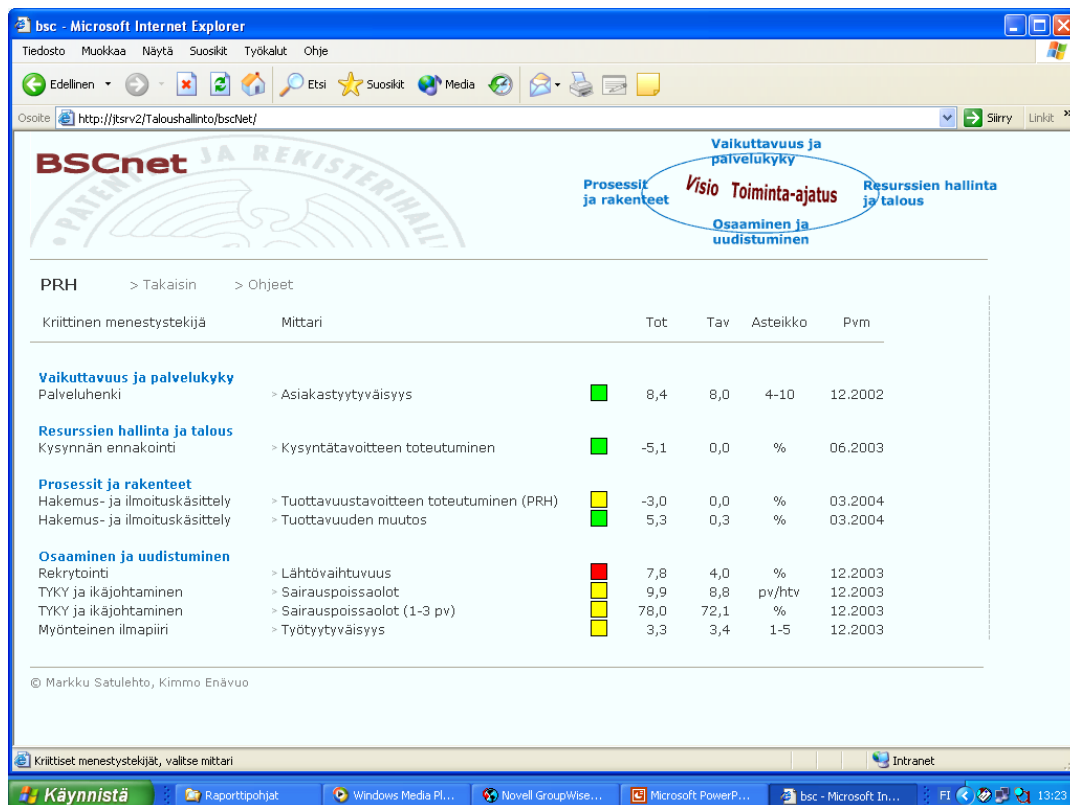
Jono vuoden alussa (kansalliset)	4 379	3 393	3 393	2 893	2 393	1 993	1 793	1 693
Jono vuoden alussa (Madrid)	5 144	3 840	3 840	3 590	2 590	2 090	2 040	2 040
Saapuneet hakemukset								
- Kansalliset	3 186	3 000	3 300	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400
- Kv. alkuperämaa Suomi	221	200	250	250	250	250	250	250
- Madrid (kv. kohdema Suomi)	4 875	4 700	4 500	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300

- EU-tutkimuspyyntöjä	42 252	48 000	65 000	57 000	57 000	57 000	2 000	2 000
Suoritteet	14 176	14 973	14 050	14 100	13 500	12 800	9 200	8 400
Henkilötyövuodet	46,1	48,5	46,0	46,0	44	42,0	40	40,0
Tuottavuus (s/htv)	307,8	308,7	305,4	307	307	305	230	210
Tuottavuuskasvu-%	-1,5	0,3	-0,8	0,4	0,1	-0,7	-24,5	-8,7
Keskim. käsittelyaika (kk): kansall.	9	9	7,5	6,5	6	5,5	5	4,5
Jono vuoden lopussa (kansalliset)	3 393	2 196	2 893	2 393	1 993	1 793	1 693	1 593
Jono vuoden lopussa (Madrid)	3 840	2 253	3 590	2 590	2 090	2 040	2 040	2 040
Kustannukset	3 569 940	3 839 230		4 002 807	3 635 474	3 643 510	3 651 656	3 659 914
Yksikkökustannukset	252	256		284	269	285	397	436
MALLIOIKEUS								
Jono vuoden alussa	846	672	672	702	702	702	702	702
Saapuneet mallit	721	450	700	700	700	700	700	700
Suoritteet	1 008	754	670	700	700	700	700	700
Henkilötyövuodet	4,96	3,70	3,70	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5
Tuottavuus (s/htv)	203,2	203,8	181,1	194	200	200	200	200
Tuottavuuskasvu-%	16,9	0,3	-10,9	7,4	2,9	0,0	0,0	0,0
Keskimääräinen käsittelyaika (kk)	9,5	9,5	9,5	9,5	8	7	7	7
Jono vuoden lopussa	672	368	702	702	702	702	702	702
Kustannukset	395 511	353 716		392 367	339 540	340 401	341 275	342 160
Yksikkökustannukset	392	469		561	485	486	488	489
PRH:n työn tuottavuuden muutos-%:	3,1	0,3	0,5	0,5	0,4	0,3	-2,5	-0,6

Liite 4

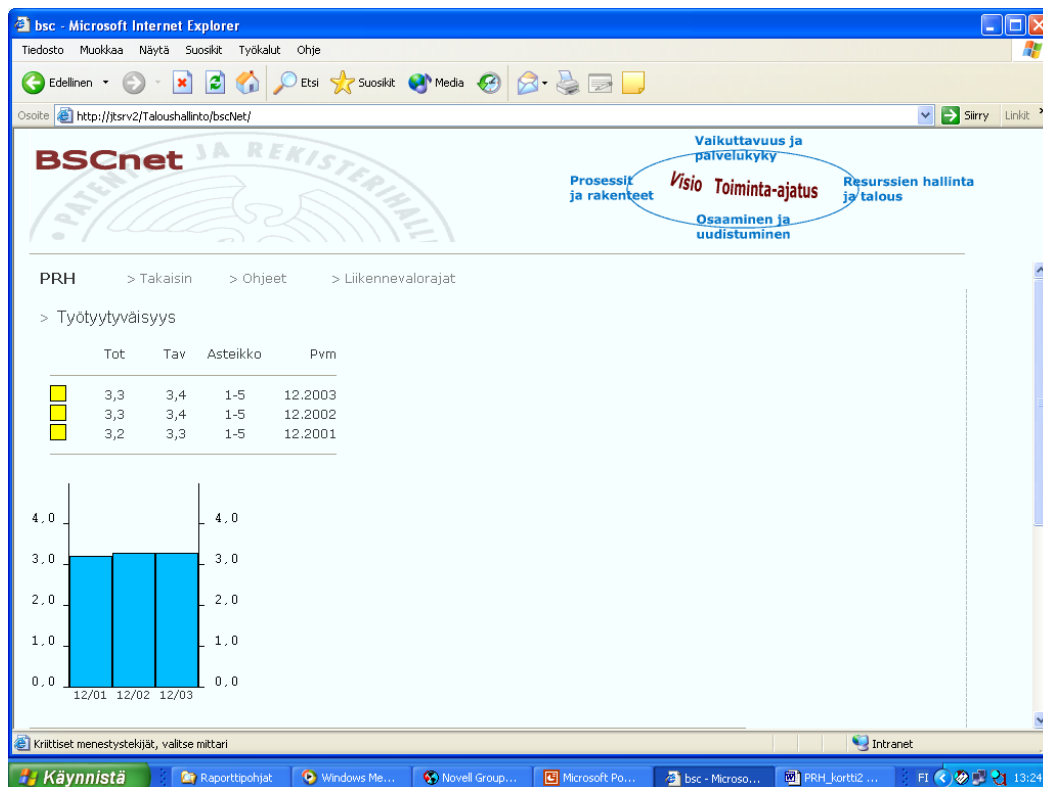
BSCnet- sovellus

BSCnet on selaimessa toimiva dynaaminen tietokantasovellus, joka on tarkoitettu BSC-strategian suunnittelun ja seurannan avuksi. Sen suunnittelussa on PRH:ssa erityisesti otettu huomioon käytön selkeys ja informatiivisuus. Sillä voidaan joustavasti tarkastella esim. tuottavuuden ja käsittelyaikojen kehitystä halutulta ajanjaksolta. Sovelluksessa hyödynnetään olemassaolevia tulosityksiköiden käsittelytilastoja ja muita tietolähteitä kuten HTP:tä, asiakastytytyväisyyskyselyjä, henkilöstöbarometriä sekä ulkomaisista virastoista ja Tilastokeskuksesta saatavaa benchmark-tietoa. BSCnet näyttää liikennevalovärietyksin sekä graafisin ja numeerisin esityksin, miten toiminta on onnistunut suhteessa tavoitteeseen (ks. kuva alla). Sovelluksen visuaalisuus tuo helposti esille asioita, joissa tulee ryhtyä parantamistoimenpiteisiin.

Kuva: PRH-kortin etusivu BSCnet-sovelluksessa intranetissä

Seuraavassa kuvassa on esitetty henkilöstöbarometrillä mitattu PRH:n työtytytyväisyys. Tavoitetasoksi on määritelty valtiohallinnon keskiarvo. Tästä tasosta ollaan viime vuosina oltu hieman jäljessä.

Kuva 5: PRH:n työtyytyväisyys (BSCnet-näkymä)

BSCnet-sovelluksessa seurantakohteita voidaan muodostaa hyvin joustavasti virastotasolta jopa henkilötasolle asti. Esimerkiksi prosessit, tiimit, projektit yms. voidaan ottaa tarkasteluun.

BSCnettiä kehitetään jatkossa muun muassa niin, että talousohjausjärjestelmän kirjanpidon tietoja käytetään automatisoituihin mittaritietojen päivityksiin. Tällaisia seurantakohteita ovat esim. rahoituksen riittävyys ja kustannusvastaavuus. Sovellukseen tullaan jatkossa lisäämään myös suunnitelmaluvut TTS- ja TAE-asiakirjoista.

Luvussa 3.7. esitettiin nykyisin käytössä olevat BSC-näkökulmien mukaiset seurantamittarit. Ne ovat pitkälti sellaisia seurantakohteita, jotka sovitaan pääsääntöisesti viraston ja ministeriön välisessä tulossopimusmenettelyssä.

Seuraavassa on lueteltu neljään näkökulmaan esimerkkejä uusiksi BSC-seurantakohteiksi, jotka on johdettu PRH:n kriittisistä menestystekijöistä.

Vaikuttavuus ja palvelukyky

- Sähköisten hakemusten/ilmoitusten osuus kaikista
- Tietopalvelukyselyjen määrä
- PCT-viranomaisuudessa onnistuminen

Resurssien hallinta ja talous

- Rahoituksen riittävyys
- Budjetoinnin onnistuminen
- Kustannusvastaavuuden toteutumis-%

Prosessit ja rakenteet

- KR-hankkeen onnistuminen

Osaaminen ja uudistuminen

- Koulutuspäivät / henkilötyövuosi
- Tyytyväisyys kehityskeskusteluihin

BSC-mittareiden kehittäminen on osa vuotuista strategiatyötä, jossa pyritään hahmottamaan tulevaisuuden painopistealueita. TTS-kauden tavoitteet antavat suuntaviivoja seuraavan vuoden konkreettisille tavoitteille, joiden asetanta on luontevinta vuodenvaihteessa.

Mittareita tullaan lisäämään ja dataa keräämään sovellukseen sitä mukaa kuin yksiköt kehittävät uusia kriittisistä menestystekijöistä johdettuja BSC-mittareitaan.